

Lausunnot ja mielipiteet/Utlåtanden och åsikter

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma /Program för miljökonsekvensbedömning

Kurikan syväpohjavesihanke, Kurikka/Kurikka djupakviferprojekt, Kurikka.

EPOELY/1698/2024

Koosteesta on poistettu oheismateriaalit, linkit ja henkilötiedot/

I sammandraget har bifogat material, länkar och personuppgifter tagits bort.

Lausunnot / Utlåtanden

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Liikenteellisten vaikutusten arviointisuunnitelma ja nykytilan kuvaus vaikuttavat pääosin riittävältä. Liikennemääriä- ja verkkoja kuvaavia karttoja tulisi täydentää Laihian Kylänpään ja Ilmajoen Koskenkorvan välisen alueen osalta.

Karttatarkastelun perusteella suunniteltu vedensiirtolinja risteää seuraavien maanteiden kanssa (ja/tai sijoittuu niiden rinnalle): 3, 18, 689, 717, 6880, 6900, 7161, 17220, 17261, 17289, 17309, 17337, 17339, 17367, 17373, 17403, 17561, 17603, 17623, 17641. YVA-ohjelmassa on tunnistettu siirtolinjalle tai sen läheisyyteen sijoittuvista tiehankkeista Vt 3 parantaminen välillä Helsingby—Laihia ja Vikby—Martoinen-tieyhteys.

Huomautamme, että Höstvedentielle (717) on laadittu seuraava tiesuunnitelma: Maantie 717 jalkakäytävä ja pyörätie välillä Höstvesi - mt 17746, Vaasa ja Mustasaari. Jalkakäytävä ja pyörätie on osin toteutettu, mutta siirtolinjavaihtoehto C2 sijoittuu lyhyeltä matkalta Höstvedentien varteen osuudelle, jolle ei vielä toistaiseksi ole toteutettu tiesuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä.

Siirtolinja sijoittuu alustavasti pitkältä matkalta valtatie 3 rinnalle Ilmajoella ja Laihialla. Huomautamme, että valtatie 3 parantamisesta Kylänpään, Torstilan, Käyppälän, Suorttilan, Perälän ja Rudon kohdalla Laihialla on laadittu tiesuunnitelma. Ko. tiesuunnitelma ei ole enää lainvoimainen, mutta antaa suuntaviivoja tielle kohdistuvista parannustarpeista.

Huomautamme, että siirtolinjan sijoittaminen tiealueelle vaatii sijoitusluvan hakemista Pirkanmaan ELY-keskuksesta ja tarkempia keskusteluja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen kanssa.

Etelä-Pohjanmaan liitto

YVA-ohjelmassa tuodaan esiin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistaminen. Etelä-Pohjanmaan liitto tuo esiin, että uusi Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on maakuntahallituksen päätöksellä asetettu voimaan ja voimaan astuessaan se on korvannut aiemmat maakuntakaavat (Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2005 sekä vaihemaakuntakaavat I, II ja III). YVA:n vaikutusten arviointi

tulee tehdä suhteessa uuteen voimassa olevaan maakuntakaavaan. Maakuntakaavan paikkatietoaineiston saa Paikkatietohakemistosta.

Liitto tuo esiin, että Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:sta on jätetty kahdeksan valitusta, joiden käsittely etenee Vaasan hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus antanee alkuvuoden aikana välipäätöksen koskien maakuntakaavan täytäntöönpanoa.

YVA-ohjelmassa tuodaan esiin hankkeen kannalta keskeisimmät maakuntakaavan merkinnät ja esitetään kartalla hankkeen sijoittuminen suhteessa maakuntakaavaan.

Kuten YVA:ssa tuodaan esiin, maakuntakaavassa osoitetaan Kurikasta Pohjanmaan maakuntarajalle hanketta vastaava päävesijohdon yhteystarve, joka on sijainniltaan yleispiirteinen. Merkintään liittyy yksityiskohtaisempaa suunnittelua ohjaava suunnittelumääräys, joka tulee täydentää YVA:aan ja huomioida hankkeen vaikutusten arvioinnissa: *”Johtolinjauksen tarkka sijainti määräytyy tarkemmassa suunnittelussa. Suunnittelussa on huomioitava vaikutukset muuhun maankäyttöön sekä maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvoihin”*.

YVA-ohjelmassa mainittujen kaavamerkintöjen lisäksi liitto pyytää huomioimaan alustavan vedensiirtolinjan lähistölle Ilmajoelle sijoittuvan Tuomimaan lehdon luonnonsuojelualueen, jolle annetaan maakuntakaavassa suojelumääräys, sekä Huissin motocrossradan, jolle osoitetaan maakuntakaavassa seudullisesti merkittävän moottoriurheiluradan merkintä.

Liitto pyytää lisäksi huomioimaan maakuntakaavassa annettavat koko maakuntaa koskevat suunnittelumääräykset. Hankkeeseen liittyen tulee huomioitavaksi ainakin happamia sulfaattimaita, arkeologista kulttuuriperintöä ja tulvariskien huomioimista koskevat määräykset:

- *Alueidenkäytön suunnittelun tulee perustua riittävään tietoon happamien sulfaattimaiden sijainnista ja laadusta sekä niiden aiheuttamista riskeistä. Uusi merkittävä toiminta tulee sijoittaa niin, että vältetään lisäämstä kuivaustarvetta erityisesti kaikkein ongelmallisimmilla alueilla.*
- *Alueidenkäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee tarkistaa ja huomioida ajantasainen tieto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä osoitteesta ..., sekä arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta/kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.*
- *Alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee pyrkiä sään ääriolosuhteista ja tulvista aiheutuvien riskien minimoimiseen. Uutta rakentamista ei tule perusteettomasti sijoittaa tulvauhanalaisille alueille. Tästä voidaan poiketa, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa suositellaan käytettäväksi Tulvakeskuksen tulvakarttapalvelua ja Suomen ympäristökeskuksen hulevesitulvakarttapalvelua. Hulevesisuunnitelma tulee tarvittaessa laatia tarkemman kaavoituksen yhteydessä.*

YVA-ohjelman mukaan arviointia rakentamistoimien kohdistumisesta happamille sulfaattimaille tehdään olemassa olevien aineistojen perusteella asiantuntijatyönä. Tulvariskien arviointia ei ole YVA-ohjelmassa tarkemmin kuvattu. Arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyen hankkeessa huomioidaan muinaisjäännökset ja niihin liittyvää arviointia tehdään asiantuntijatyönä. Liitto pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että arkeologiseen kulttuuriperintöön sisältyy myös muita kohteita kuin muinaismuistolain nojalla suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Liitto tuo esiin, että yhteisvaikutusten arvioinnin tulkintaa YVA-selostuksessa helpottaa karttakuva, jossa näkyy arvioinnin kohteena olleet muut hankkeet ja niiden sijainti suhteessa suunniteltuun vedenottoon ja siirtolinjaan.

YVA-ohjelmassa on arvioitu, että hankkeesta kohdistuu vaikutuksia erityisesti maaperään, pinta- ja pohjavesiin sekä kasvillisuuteen. Etelä-Pohjanmaan liitto yhtyy esitettyyn arvioon. Lisäksi liitto nostaa esiin vedensiirtolinjan tuomat rajoitukset linja-alueen maankäyttöön ja sen tuoman rasitteen maanomistajille.

Maisema ja kulttuuriympäristö

YVA-ohjelman mukaan ”Lisäksi Kurikan ja Ilmajoen alueella on maakunnallisesti arvokas maisema-alue Kyrönjokilaakson kulttuurimaisema, joka on osa valtakunnallisesti arvokasta Kyrönjokilaakson kulttuurimaisemaa (VAM110120). Vedenottoaivot sijaitsevat Kauhajokilaakson kulttuurimaiseman alueella, ja siirtolinja ulottuu Ilmajoella Lampiskylän maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Vaasantien läheisyydessä”.

Liitto pyytää korjaamaan kuvaukseen, että Kurikan ja Ilmajoen alueella sijaitsee Kurikan-Ilmajoen maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Kyrönjokilaaksossa sijaitsee lisäksi Ilmajoen Alajoen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Ilmajoki, Seinäjoki), joka ei ole päällekkäinen maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kanssa. YVA-ohjelmassa oleva kuvaus Kyrönjokilaakson kulttuurimaisemasta perustuu Etelä-Pohjanmaan aiempaan kokonaismaakuntakaavaan vuodelta 2005. Lampiskylään ei osoiteta uudessa kaavassa erillistä arvokasta maisema-alueita.

Lisäksi tulee tarkastaa maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (alueet, kohteet ja viivat) ajantasaiset, Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n mukaiset tiedot, jotka puuttuvat kokonaisuudessaan YVA-ohjelmasta.

Päivitykset maisema-alueista ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteista tulee tehdä myös kuvaan 5-35, ja vaikutusten arviointi kohdistaa ajantasaiseen tietoon.

Fingrid Oyj

YVA-menettelyssä arvioitavat siirtolinjat risteävät Fingridin 400 kV ja 110 kV voimajohtojen kanssa (liitekartta seuraavalla sivulla). Vaikutusalueella on myös Fingridin Tuovilan sähköasema. YVA-ohjelman yleispiirteisistä kartoista ei selviä, että kuinka lähelle siirtolinjaa Fingridin Tuovilan sähköasemaa sijoittuu. Suunnittelussa tulee kuitenkin turvata edellytykset voimajohtojen sekä sähköaseman käyttöön ja kehittämiseen. Varsinkin Tuovilan sähköaseman lähialueen toimintojen suunnittelussa on hyvä jättää liikkumavaraa ja joustoa kehittyville voimajohdoille ja sähköasemalle.

Tässä YVA-menettelyä koskevassa lausunnossa ei oteta tarkemmin kantaa teknisiin ratkaisuihin. Voimajohdon ja sähköaseman läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Hankkeesta vastaava voi harkita, missä hankesuunnittelun vaiheessa tekninen yhteensovittaminen voimajohtojen (tai sähköaseman) kanssa tulee tehdä. Tärkeintä on varmistaa sähköturvallisuus ja suunnitteluohjeiden noudattaminen. Risteämälausunnoissa annamme huomioitavia reunaehdoja ja ohjeita hankkeiden toteuttamisesta, joten lausuntopyynnön voi tehdä

hyvin jo suunnittelun alkuvaiheessa. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta.

KARTTA

Geologian tutkimuskeskus

Ei lausuttavaa.

Ilmajoen kunta, ympäristölautakunta

Ilmajoen kunnan ympäristölautakunnan delegointipäätöksen perusteella ympäristöinsinööri antaa ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot. Viranhaltijan harkintaan perustuen myös lautakunta voi toimia lausunnon antajana. Aikataulullisista syistä lausunto annetaan viranhaltijan lausuntona.

Kurikan syväpohjavesihankeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioitavien vaikutusten lähtötiedot ja -aineistot vaikuttavat pääosin riittävästi tarkoitukseen. Vaikutusten arviointi esitetään kuitenkin melko yleispiirteisellä tasolla, mikä hankaloittaa suunnitelman riittävyyden arviointia.

Vedenoton vaikutukset

Arviointiohjelman karttatietojen perusteella hankkeen vedenoton vaikutusalue ulottuu Ilmajoella mm. Koskenkorvan ja Salonmäen pohjavesialueiden eteläosaan sekä Nopankylän alueelle. Ohjelmaselostuksen mukaan vaikutusten arvioinnissa aiotaan käyttää mm. hankealueella tehtyjen koepumppausten tietoja, kuten pumppausmäärät, mitatut pohjavedenpinnat, todetut alenemat, palautumat ja niiden perusteella laadittua vaikutusalueen rajausta. Vaikutusalueen rajauksessa hyödynnetään alueelta yli kymmenen vuoden aikana kertynyttä poikkeuksellisen runsasta geologista aineistoa niin maaperän kuin kallion osalta.

Arviointiohjelmasta ei käy ilmi millaisia lähtötietoja hankkeessa käytetään Ilmajoen kunnan alueella sijaitsevien kohteiden osalta. Siksi suunnitelman riittävyyteen on hyvin hankala ottaa kantaa. Mahdollisen toiminnan vaikutuksia pohjavesimuodostumiin, pohja- ja pintavesiin sekä ihmisten elinoloihin tulisi arvioinnissa kiinnittää suurta huomiota.

Veden siirtolinjan vaikutukset

Arviointiohjelmassa veden siirtolinjalle esitetään joitakin vaihtoehtoisia kulkureittejä. Kuten ohjelmaselostuksessa todetaan, suunnitelmissa esitetty linjaus on toistaiseksi melko karkeapiirteinen. Esitettyjen suunnitelmien perusteella linjaus kulkisi Ilmajoella kunnan länsiosissa lähinnä pelto- ja metsäalueiden lävitse. Siirtolinja edellyttäisi 10 metrin leveää maastokäytävää, joka pidettäisiin avoimena raivaamalla.

Avoimena pidettävä linja pirstoisi erityisesti metsäalueita ja niillä sijaitsevia kiinteistöjä. Siten siirtolinjalla olisi kasvillisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia vaikutuksia. Edellä mainittujen lisäksi ihmisten elinolosuhteisiin ja elinkeinoihin voi kohdistua merkittäviä vaikutuksia. Arviointiselostuksessa tulisi luonnonolojen osalta kiinnittää erityistä huomiota linjan pohja- ja pintavesille sekä kasvillisuus- ja luontotyyppeihin aiheutuviin vaikutuksiin sekä niiden ehkäisemiseen. Maankäytön osalta siirtolinjan vaikutuksia ihmisten elinolosuhteisiin ja elinkeinojen harjoittamismahdollisuuksiin sekä haitallisten vaikutusten ehkäisykeinoihin tulee arvioida riittävän tarkasti.

Hankkeen arviointiohjelmassa ei ole selkeästi kuvattu, että veden siirtolinjaa on suunniteltu vietäväksi Ilmajoen Huussin alueella maakuntakaavaankin merkittyjen Salonmäen ja Tervahaminan vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden lävitse.

Kauhajoen kaupunki, ympäristönsuojelu ja terveysturvallisuus

Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelut ei ota kantaa Kurikan- ja Vaasan Veden vedenottamohankkeeseen muilta osin, kuin Kauhajoen alueeseen kohdistuviin arviointiohjelmassa lueteltuihin seikkoihin.

Arviomme mukaan, ohjelmaan on kirjattu kattavasti aiheet, joihin vedenottamohankkeella saattaa olla vaikutusta. Kauhajoen kannalta tärkeimmät tutkittavat vaikutukset liittyvät suunnitellun vedenottamon numero 11 aiheuttamiin mahdollisiin muutoksiin ylemmissä pohjavesivarannoissa ja pintavesissä. Ohjelma-asiakirjassa on kerrottu, että hankkeen nykyinen vaikutusalue on alustava ja sitä voidaan arvioinnin edetessä tutkimustulosten ja havaintojen perusteella laajentaa. Kauhajoen ympäristöpalvelujen näkemyksen mukaan tämän kaltaisen, alueellamme ainutlaatuisen vedenottohankkeen vaikutukset maanperän pintakerrokseen ja pintavesiin saattavat ajan saatossa olla merkittävämmät kuin lyhytkestoisten koepumppauksien aikana tulee ilmi.

Karttatarkastelun perusteella esitellyn hankkeen vaikutusalue on osittain päällekkäinen Toivakanmäen 1-luokan pohjavesialueen kanssa. Tästä voi aiheutua Kauhajoen Harjan-, Toivakan- ja Sorvarin kylien alueella nykyisin käytössä olevien talousvesikaivojen ja vedenottamoiden ehtymistä joko satunnaisesti tai kokonaan. Yhdentoista talouden käytössä olevan Toivakan vesiyhtymän ottamon ehtyminen koetaan suurena riskinä, koska saamamme tiedon mukaan niin sattuesssa, Kauhajoen Vedellä saattaa olla vaikeuksia toimittaa korvaavaa talousvettä kyseisille kiinteistöille. Kuten lausuttavasta arviointiohjelmasta käy ilmi, Vesihuoltolain (119/2001) 15 a §:ssä säädetään vesihuoltolaitoksen velvollisuudesta huolehtia verkostoihinsa liitettyjen kiinteistöjen vesihuoltopalveluiden saatavuudesta häiriötilanteissa. Häiriöiksi luetaan myös vedenhankintaan kohdistuvat tilanteet, joita voivat aiheuttaa esimerkiksi äärimmäiset sääolosuhteet jne. Tämän vuoksi on ennen varsinaisten ottamoiden perustamista tärkeää tarkastella koepumppauksien vaikutuksia pintavesiin ja ylempien maaperäkerrosten vesiesiintymiin mahdollisimman monissa olosuhteissa.

Edellä mainitun lisäksi, suunnitellun vedenoton vaikutuksia alueen muuhun luonnolliseen vesitaseeseen, pintavesiolosuhteisiin sekä kasvillisuuteen ja eliöstöön tulee arvioida kriittisesti pahinta mahdollista skenaariota hakien. Toivomme, että seuraavaksi laadittavassa ympäristövaikutustenarviointiselostuksesta käy ilmi, onko suunnitellulla vedenotolla vaikutusta Kyrönjoen virtaamaan sekä ylä- että alajuoksulla, veden laatuun ja ekologiaan. Toivomme myös, että rakentamisen aikaisten häiriöiden lyhyt- ja pitkäkestoinen vaikutus latvavesille nousevien vaelluskalojen elinolosuhteisiin arvioidaan huolella.

Talousveden saanti on mahdollistettava jatkossa muillekin alueen toimijoille

Kauhajoen Vesihuolto Oy

Tutkimuksissa ja arvioinnissa on esitetty, että Toivakanmäen pohjavesialue sijoittuu pumppauksissa vaikutusalueelle. Kauhajoen Vesihuolto Oy:llä on pohjavedenottoa kyseiseltä pohjavesialueelta n. 12 m³/d/a Kalavehenpuolen vedenottamolta. Huippukulutuksen aikaan 40 - 50 m³/d. Ottamo on alle 200 m³/d ottamo. Kalavehenpuolen vesiosuuskunta on luovuttanut 9.5.1986 tämän toimintansa Kauhajoen Vesihuolto Oy:lle.

Tässä YVA kuulutuksen materiaalissa käy ilmi, että vaikutusalue on arvioitu Toivakanmäen pohjavesialueelle asti. Kauhajoen Vesihuollon ei ole mahdollista toimittaa vettä omille kuluttajilleen tarpeeksi, mikäli Toivakanmäen pohjavesialueella sijaitseva Kalavehenpuolen vedenottamon kaivo kuivuu. Äijönkylän, Toivakanmäen ja Harjankylän alueelle on putkiyhteys Kauhajoen keskustan alueen

pääverkostosta, mutta tämän siirtokapasiteetti ei riitä yksinään toimintaan varsinaisen vedenjakelun osalta. Näiden kolmen alueen keskikulutus on n. 80 – 140 m³/d.

On tärkeää ottaa huomioon alusta alkaen, miten hoidetaan korvaava vesi Kauhajoen Vesihuolto Oy:n Äijönkylän, Harjankylän ja Toivakanmäen alueelle, mikäli kuivuminen tapahtuu jo esimerkiksi koepumppausvaiheessa.

Kuvissa 1 ja 2 on ennakkoon tarkasteltuja vaihtoehtoja, mikäli tulee tilanne, että vedenotto Toivakan pohjavesialueelta ehtyy. Kuvassa 3 on esitetty pumppauksen vaikutusalue, joka leikkaa Toivakanmäen pohjavesialuetta.

3 KUVAA

Koepumppauksien pohjavedentarkkailuun olisi hyvä ottaa mukaan Kauhajoen puolella olevat mahdolliset yksityiskaivot, sekä Kauhajoen Vesihuolto Oy:n omistaman Kalavehenpuolen vedenottamon kaivo. Mikäli kaivot kuivuvat todennetusti pumppauksien johdosta on siitä aiheutuvat korvaavat talousvesijärjestelyt tehtävä aiheuttajan/hyödyn saajan kustannuksella. Kauhajoen Vesihuolto Oy ja Kurikan Vesihuolto Oy käyvät jo tällä hetkellä keskusteluja ja miettivät yhdessä ratkaisumalleja asiaan, jossa Kauhajoen Vesihuolto Oy:n omistaman Kalavehenpuolen vedenottamon kaivo mahdollisesti kuivuisi pumppaustilanteesta johtuen.

Kurikan kaupunki, ympäristölautakunta

Ympäristöinsinöörin ehdotus

Ympäristölautakunta antaa Kurikan syväpohjavesihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon:

Arviointiohjelmassa on esitetty vedenotolle arvioidut vaikutusalueet vain yhden laajuisina alueina, vaikka vedenotolle on esitetty kolme toisistaan merkittävästi eroavaa kokonaisottomäärää ja näillä voi olla useampi alavaihtoehto, koska kaivokohtaisten ottomäärien on esitetty olevan 500-2300 m³/vrk (tarkentuen YVA-menettelyn aikana). Arviointiohjelman mukaisesta esitystavasta jää epäily, ovatko esitetyt arvioidut vedenoton vaikutusalueet riittävät vaihtoehto 3:n mukaiselle enimmäisvedenottomäärälle. Lautakunnan mielestä eri vaihtoehtojen tarkastelussa tulisi kaikille vaihtoehtoille 1-3 arvioida omat vaikutusalueet kaivokohtaiset potentiaaliset enimmäisottomäärät huomioiden. Arvioitujen vaikutusalueiden laajuuden riittävyudessa tulisi huomioida, että nykyinen arvio perustuu vain kolmen kuukauden koepumppauksiin.

Arviointiohjelman ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistyskäyttöön painottuvasta kappaleesta 6.2 ilmenee, että alueelta on aiempien tutkimusten yhteydessä kartoitettu yksityisiä talousvesikaivoja ja vaikutukset niihin arvioidaan näiden tietojen perusteella. Pohjaveteen painottuvassa kappaleessa 6.4 mainitaan arvioinnissa huomioitavan mahdolliset vedenottamot, mutta tämän voisi tulkita viittavan vain pohjavesialueilla oleviin vedenottamoihin. Kurikan ympäristönsuojeluviranomaisen edustaja on ollut mukana Kurikan syväpohjavesihankkeen ohjausryhmätyöskentelyssä ja tutustunut hankkeen tutkimusten yhteydessä tehtyyn kaivokartoitukseen, mutta ympäristölautakunta olisi toivonut myös arviointiohjelmalta tarkempaa kuvausta yksityisten talousvesikaivojen ja -lähteiden sekä vedenottamojen vaikutusten arvioimisesta ja olemassa olevasta kartoitusaineistosta sekä miten se on toteutettu. Tutkimusten yhteydessä tehdystä kaivokartoitusaineistosta puuttuu ainakin viisi ympäristönsuojelun tiedossa olevaa yksityisen kaivoa (joista yksi lähdekaivo), jotka eivät ole arviointiohjelman mukaisella vaikutusalueella (noin 800 m-1 km vaikutusalueen ulkopuolella), mutta

ovat olleet kartoitusalueella (kaivotiedot toimitetaan YVA-ohjelman laatijalle). Myös arvioidun Tuiskulan-Nikkolan vaikutusalueen välittömässä läheisyydessä (Santavuoren luoteis-länsipuolella) kartoitustiedoista vaikuttaisi puuttuvan joku yksityiskaivo. Lautakunnan mielestä kaivokartoitusta tulisi tarkentaa mahdollisesti tarkentuvat vaikutusalueet huomioiden.

Lähdeselvityksen osalta lautakunta haluaa tuoda huomioitavaksi puuttuvan lähteen Tuiskula-Nikkola-vaikutusalueen läheisyydestä. Ilmajoen-Kurikan (Santavuori-Meskaisvuori) tuulivoimapuiston täydentävissä luontoselvityksissä (10.10.2011) on Meskaisvuoren keskiosassa havaittu pieni luonnontilainen avolähde. Lähteen on todettu olevan vesilain 1 luvun 17a §:n mukainen kohde. Lähde on arvioitujen vaikutusalue- ja ulkopuolella ja yli 2 kilometrin etäisyydellä vaikutusalueesta, mutta sen olemassaolo tulisi huomioida kokonaisuudessa erityisesti jos on epäily, että jonkin vaihtoehdon vaikutusalue voisi olla arvioitua laajempi.

Ympäristölautakunta haluaa painottaa arvioinnissa merkittävän painoarvon antamista selvityksille, jotka koskevat vaikutusalueen pohjavesi-, pintavesi ja maaperän vesitalousolosuhteiden muutosta sekä pohjavesivaikutteisia ja -riippuvaisia luontotyyppisiä ja eliöitä. Muilta osin ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa YVA-ohjelmalla tehtäväksi esitettyjen selvitysten kattavuudesta, kun huomioidaan hankkeen erityisluonne, jossa ei ole tarkoituksenmukaista arvioida laajasti esimerkiksi maisemallisia, melu- tai linnustovaikutuksia.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kurikan kaupunki, ympäristöterveys

Vaasan Vesi -liikelaitos ja Kurikan Vesihuolto Oy suunnittelevat Kurikassa sijaitsevan syväpohjaveden käyttöönottoa, rakentamalla vedenottoamoin, vedenkäsittelylaitoksen sekä raakaveden ja talousveden siirtolinjoja. Hankkeen myötä tuotettaisiin vettä noin 20 000 m³ /vrk Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle Vaasan ja Kurikan kaupunkien 150 000 ihmisen, maatalouden ja elintarviketeollisuuden tarpeisiin. Tavoitteena on aloittaa vedensiirtojärjestelmän rakentaminen 2027 ja vedenottohanke siirtolinjoinen koskettaa Kurikan kaupunkia, Kauhajoen kaupunkia, Ilmajoen, Laihia ja Mustasaaren kuntia sekä Vaasan kaupunkia.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset sisältävät arvioinnin hankkeen aiheuttamista välillisistä ja välittömistä vaikutuksista ihmisten päivittäiseen elämään, terveyteen sekä asuin ympäristön viihtyisyyteen. On arvioitu, että tässä hankkeessa vaikutuksia aiheuttaa lähinnä rakennusvaihe. Elinoloihin on tarkennettu vaikuttavan turvallisuus, liikkumismahdollisuudet, saavutettavuus sekä ympäristön ulkoilu- ja virkistyskäytön mahdollisuudet. Lisäksi on todettu, että hankkeen aiempien tutkimusten aikana alueelta on kartoitettu kaivoja ja vaikutukset yksityisiin talousvesikaivoihin arvioidaan näiden tietojen pohjalta.

Ohjelmassa todetaan, että vedenoton vaikutukset hankealueen sekä lähiympäristön pohjavesiin ja ympäristöön riippuvat vedenoton määrästä sekä paikallisista pohjavesiolosuhteista. Hankealueen vaikutusalue on kuvattu YVA:ssa alla olevan karttakuvan avulla.

KARTTA

Terveystensuojelulain 763/1994 mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Talousveden on oltava terveydelle haitatonta ja tarkoitukseensa käyttökelpoista. Talousvedeksi tarkoitettu vesi on tarvittaessa käsiteltävä ja desinfioitava siten, että siitä ei aiheudu terveyshaittaa. Veden ottoon, käsittelyyn, varastointiin ja jakeluun tarkoitettut laitteistot on suunniteltava, sijoitettava ja rakennettava ja niiden haltijan on hoidettava niitä siten, että talousvesi ja lämmin käyttövesi täyttävät säädetyt vaatimukset.

Talousveden ja lämpimän käyttöveden laadun turvaamisen on perustuttava ennalta varautumiseen ja riskienhallintaan. Riskienhallintasuunnitelman tulee kattaa koko vedentuotantoketjua koskevat riskit, ja siinä on esitettävä riskienhallinnan kannalta keskeiset tiedot ja tarkoituksenmukaiset menettelytavat riskien poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on kerrottu, että hankkeen aiempien tutkimusten aikana on kartoitettu alueelta kaivoja ja yksityisiin talousvesikaivoihin kohdistuvia riskejä arvioidaan tältä pohjalta. Ohjelmaan merkitylle vaikutusalueelle sijoittuu ympäristöterveyspalveluiden tietojen mukaan myös useiden talousvettä toimittavien laitosten vedenottamoita. Niiden osalta arviointiohjelmassa ei ole tarkempia mainintoja.

Terveystensuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että vaikutusalueen talousvettä toimittavat laitokset sekä mahdollisuuksien mukaan yksityiset kaivot riittävässä laajuudessa huomioidaan hankkeessa - arviointiohjelmassa on yksikantaan todettu, että vedenoton vaikutukset hankealueen sekä lähiympäristön pohjavesiin ja ympäristöön riippuvat vedenoton määrästä sekä paikallisista pohjavesiolosuhteista. Tämä edellyttää hankkeen vaikutusten arviointia mm. muihin vedenottamoihin eri kokonaisottomäärävaihtoehdoilla. Erityisesti on arvioitava, onko hankkeella mahdollisia epäedullisia vaikutuksia vaikutusalueen muiden talousvettä toimittavien laitosten tai yksityisten kaivojen vedenotolle hankkeen eri vedenottomääriä tarkastellen. Mahdollisten hankkeessa toteutettavan vedenoton vaikutusten vähentämiseen tai poistamiseen olemassa olevalle vedenotolle, on tarpeen varautua.

Hankkeessa toteutettavan vedenoton, käsittelyn ja johtamisen toimintaympäristön riskienhallintaan vaikuttavat asiat on jatkossa tarpeen huomioida laitosten riskienhallintasuunnitelmassa.

Arviointiohjelman mukaan ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset sisältävät arvioinnin hankkeen aiheuttamista välillisistä ja välittömistä vaikutuksista ihmisten päivittäiseen elämään, terveyteen sekä asuinympäristön viihtyisyyteen. On arvioitu, että tässä hankkeessa vaikutuksia aiheuttaa lähinnä rakennusvaihe. Terveystensuojelun näkemyksen mukaan, olisi hyvä arvioida myös pitkäaikaisen syväpohjavedenoton mahdollisia vaikutuksia tai vastaavasti olosuhteiden pysyvyyttä mm. rakennetun ympäristön osalta.

Lopuksi todetaan, että talousvettä toimittavan laitoksen, jolla on omaa veden tuotantoa tai käsittelyä, on haettava toimintansa hyväksymistä kunnan terveystensuojeluviranomaiselta viimeistään 3 kuukautta ennen suunniteltua toiminnan aloittamista. Talousvettä ei saa toimittaa ennen kuin toiminta on hyväksytty.

Kyrön Seudun Luonnonsuojeluyhdistys ry

1. Vedenoton hankealue/vaikutusalue

YVA-ohjelman mukaan hankkeen toteuttajat Vaasan Vesi ja Kurikan Vesihuolto Oy ovat vuodesta 2012 lähtien tutkineet Kurikan alueella havaittua syväpohjavesimuodostumaa. Tavoitteena on alueelle rakennettavista kaivoista pumpata pohjavettä yhteensä noin 20.000 m³/vrk (VE2) Vaasan Veden ja Kurikan tarpeisiin. Kurikasta Vaasaan rakennettaisiin vedensiirtolinja.

Kuluneiden vuosien aikana on syväpohjavesimuodostuman alueella tehty maaperä- ja pohjavesitutkimuksia. Vuodesta 2014 lähtien on hankkeen vaikutusalueelle rakennettu kaivoja, joita on koepumpattu 3 kk:n jaksoina. Seuraavassa vaiheessa koepumppauksia tullaan tekemään 12 kk:n ajalta.

Kurikan kampuksella pidettiin 6.2.2025 yleisötilaisuus, jossa hanketoimijat esittelivät yleisölle YVA-ohjelmaa ja tähän mennessä toteutettuja toimenpiteitä sekä hankkeen jatkoa. Aktiivisen yleisön esittämät kysymykset ja mielipiteet tulee ottaa huomioon hankkeesta laadittavassa YVA-selostuksessa.

YVA-ohjelmassa esitetty vedentoton hankealue ja muutama kaivo sijoittuvat myös Kauhajoen ja Ilmajoen alueille. 23.9.2024 pidetyssä viranomaisten ennakkoneuvottelussa ei edustajia näiltä kunnilta ollut mukana.

Syväpohjavesihankkeeseen liittyy erittäin merkittäviä epävarmuustekijöitä, jotka tulee jatkotutkimuksissa riittävästi selvittää. Näitä ovat mm. pohjaveden todellinen määrä alueella, pohjaveden riittävyys, pohjaveden virtaukset, vedenoton vaikutukset pohjaveden korkeuteen sekä mahdolliset vaikutukset maaperän painumiseen vaikutusalueella. Samoin tulee selvittää laajemmin virtaamat ja alueet, joilta pohjavesi todellisuudessa hankealueelle kertyy. Yleisötilaisuudessa pohjaveden muodostumisalueen suuruutta koskeviin kysymyksiin saatiin vastaukseksi vain, että kukaan ei tiedä veden alkuperää. Myös YVA-ohjelmassa todetaan (sivu 55): ”Syväpohjavesimuodostuman hydrologia on kuitenkin monimutkaista, eikä veden alkuperästä ole täsmällistä tietoa”.

Tehtyjen koepumppausten perusteella määritelty vedenoton vaikutusalue ei käsitä ollenkaan Kurikan keskustajamaa, ympäröiviä alueita kylläkin. Syytä keskustan jättämisestä pois vaikutusalueelta ei ole esitetty. Kuitenkin jo Kurikan kaupungintalon vajoaminen maaperään osoittaa alueella jo tapahtuneen maaperän painumista ja pohjaveden pinnan laskua. Tulevien koepumppausten tulosten perusteella tulee vedenoton vaikutusalueen ja hankealueen rajoja määritellä uudelleen ja tarkemmin.

Mahdollinen pohjaveden pinnanlasku saattaa vaikuttaa myös Kurikan kirkon perustusten pitävyyteen. Kuten myös Kurikan keskustan alueen kulttuurimaiseman vanhojen pohjalaistalojen perustusten painumisriskiin. Myöskään ei voida arvioida, mihin asti geologista Kyrönjoki-kanjonia pitkin vaikutukset saattavat ulottua sekä Ilmajoen että Kauhajoen suuntaan.

Yleisötilaisuuden puheenvuoroissa eräät maanomistajat kertoivat omien kaivojensa vedenpinnan laskeneen koepumppausten seurauksena. Nämä ilmoitukset tulee huomioida mittaustuloksissa ja toteuttaa tarvittavat muutos-/korjaustoimenpiteet.

YVA-menettelyn edellyttämiä luontoselvityksiä ei hankkeesta ole vielä juurikaan tehty. YVA-ohjelmassa mainitaan Rambollin tekemät selvitykset: Kalaston nykytilaselvitys 2021 ja Luontoselvitys 2023. Kumpakaan niistä ei ole esitetty YVA-ohjelmassa. Hankealueen / vaikutusalueen kaivojen ja vesijohtojen alueilta tulee tehdä kattavat luontoselvitykset: Kasvillisuus ja arvokkaat luontokohteet, linnusto, lepakot, liito-oravat, viitasammakot, kalasto. Tehtävissä luontokartoituksissa esitettäviä toimenpidesuosituksia ja muutosehdotuksia tulee noudattaa YVA-menettelyn jatkovaiheissa.

2. Alustava vedensiirtolinja

Vedensiirtolinja YVA-ohjelmassa on esitetty kulkevaksi pääasiassa asuinalueiden, kylien ja peltojen kautta sekä maanteiden varsia pitkin. Vaihtoehtoisia reittejä ei ole käsitelty, pieniä paikallisia poikkeamia lukuun ottamatta. Vaihtoehtoista siirtolinjan reittiä esim. asutuksen ohittavien metsäisten alueiden kautta ei ole ollenkaan tutkittu.

YVA-ohjelmassa esitetty vedensiirtolinja on huono reittiratkaisu. Myös yleisötilaisuudessa 6.2.2025 siirtolinjan varrella elävät asukkaat moittivat vahvasti suunniteltua reittiä. Perusteluina esitettiin mm.

asumisviihtyvyyden heikentymistä, tonttien ja puutarhojen pilaantumista, kiinteistöjen arvon alenemista ja maisemien huononemista. Siirtolinjan puutteita tai ongelmia lisäksi aiheuttavat mm:

- Alkupäässä siirtolinja kulkee osittain Viitalankylän asutuksen läpi tien viertä pitkin läpi tonttien ja puutarhojen. Siitä eteenpäin linja kulkee halki Nopankylän peltoaukean ja asutuksen.
- Tästä siirtolinja jatkuu VT3:n varteen Huissinkylän länsipuolelle. Siitä linja kulkee VT3:n vieressä Laihian kirkolle asti. Laihialla siirtolinja sijoittuu suurimmaksi osaksi yleiskaava-alueelle: Jokikylässä alue on merkinnällä Kyläalue sekä maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Kylänpäässä on Maaseutumaisen asumisen alue, Jakkulassa ja Kirkonkylässä on Tiivis, pientalovaltainen asuntoalue asemakaava-alueella. Laihian eteläpuolella siirtolinja on myös valtakunnallisesti arvokkaan Laihianjoen kulttuurimaiseman alueella. Vedensiirtolinjan aiheuttamat haitat asutukselle olisivat samanlaiset kuin edellä on yleisötilaisuudessa esitetty.
- Laihianjoki on tulvariskialuetta. Varsinkin joen yläjuoksulla Jokiperä-Kylänpää välillä siirtolinja jäisi jokakeväisten tulvavesien alle. Tämä voisi aiheuttaa Laihianjoen veden laadun huonontumista ja sitä kautta heikennystä myös joen kalastoon ja rapukantaan.
- Laihian keskustassa siirtolinja sivuaa asemakaava-aluetta Ampujantiellä ja Peräläntiellä ja jatkuu Vedenojan alueen halki Vähänkyrön puolelle. Linja kulkee täälläkin maantien ja talojen tonttien ja puutarhojen läpi samoin seurauksin mitä edellä on esitetty. Lisäksi alueen kiinteistöille on juuri rakennettu valokuituliittymät, joille vedensiirtolinja aiheuttaisi vahinkoa.
- Vähänkyrön alueella siirtolinja jatkuu luoteeseen noudatellen Torkkolan voimajohdon maastokäytävää sekä muuta infraa. Siirtolinja päättyy Vaasassa Pilvilammen vesilaitokselle. Loppupäässä on vielä kaksi eri linjavaihtoehtoa.
- On huomattavaa, että vedensiirtolinja pirstoisi noin 700 kiinteistöä matkan varrella. Siirtolinja jäisi maanomistajalle rasitteeksi eikä linja-aluetta voisi käyttää muuhun tarkoitukseen.
- Siirtolinja risteää monessa kohtaa maanteiden, muiden siirtolinjojen sekä jokien ja purojen kanssa.
- YVA-ohjelmassa tuodaan esille myös vedensiirtolinjan sijoittuminen Laihianjoen valuma-alueen happamille sulfaattimaat, jotka tuovat kemiallista riskiä.
- Ajantasaisen Pohjanmaan maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä on mainittu päävesijohdon yhteystarve: ”Jatkosuunnittelussa tulee johtolinjalle selvittää tarkoituksenmukaisin vaihtoehto, jossa huomioidaan muu maankäyttö sekä maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvot”.

YVA-ohjelmassa esitetty vedensiirtolinjan johtamisreitti ei noudata Pohjanmaan maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä ja on siten maakuntakaavan vastainen.

3. Uusi vedensiirtolinja

Kyrön Seudun Luonnonsuojeluyhdistys ry. ehdottaa vedensiirtolinjan siirtämistä uuteen paikkaan. Uusi johtolinja kulkee pääosin metsäistä maapohjaa pitkin, ulkopuolella asutusta, pois teiden ja jokien varsilta. Reitin maastoon sijoittaminen on perustunut karttatarkasteluun sekä luonnonsuojeluyhdistyksen paikallistuntemukseen ja luontokartoitustoiminnan osaamiseen. Reitin kulku olisi seuraava:

- Alkupäässä siirtolinja siirretään ennen Viitalankylää kylän itäpuolelle kulkemaan Ison Pättikankaan metsäalueen kautta pohjoiseen peltujen yli Haapaloukon itäpuolelle metsämaastoon. Samalla ohitetaan myös Nopankylän asutusalueet. Tästä jatketaan

pohjoiseen Koskenloukolle VT3:n varteen alkuperäisen siirtolinjaluonnoksen Vaihtoehto B!n mukaisesti.

- Tästä jatketaan siirtolinjaa valtatie vartta Laihian suuntaan. Luukkookorven paikkeilla alitetaan valtatie ja suunnataan siirtolinja pohjoiseen Isonkyrön kunnan alueen eteläkärkeen Perälän peltoalueen itäpuolelle. Tästä jatketaan pohjoiseen metsämaastoa noudatellen Laihian ja Isonkyrön kuntarajaa. Riittävä suojavyöhyke Laihian puoleisille peltoalueille ja Laihianjokeen jätetään. Konnonperän pellot ohitetaan itäpuolelta. Samoin kuntarajalle ulottuvalle kaavassa SU-alueeksi merkitylle Laihian Teerinevalle jätetään riittävä suojavyöhyke. Naarajoen ja Allisen välistä siirtolinja viedään Vähänkyrön alueelle Aittomäen kohtaan.
- Tästä siirtolinja jatkuu luoteeseen metsämaaston ja Torkkolan alueen läpi hyödyntäen sen voimalinjojen maastokäytäviä. Siirtolinja päättyy Vaasassa Pilvilammen vesilaitokselle. Loppupäässä on vielä valittavana kaksi eri linjavaihtoehtoa.
- Siirtolinjan maastoon sijoittamisessa tulee pyrkiä hyödyntämään alueelle mahdollisesti rakennettavia tuulivoima-alueiden sähkölinjojen maastokäytäviä. Näin voidaan pienentää linjoilta hakattavan puuston määrää.
- Ehdotettu vedensiirtolinjan siirto vähentää merkittävästi alustavan vedensiirtolinjan aiheuttamia edellä esitettyjä vahinkoja alueen asutukselle, maisemalle ja luontoarvoille.
- Samoin muutettu linjaus vähentää merkittävästi lunastettavien maapohjien määriä, varsinkin jos linjaa sijoitettaisiin olemassa oleville voimalinjoille.
- Uudella vedensiirtolinjalla tulee toteuttaa myös YVA-menettelyn edellyttämät luontoselvitykset, kuten: Kasvillisuus ja arvokkaat luontokohteet, linnusto, lepakot, liito-oravat, viitasammakot. Myös vaikutukset Laihianjoen veden laatuun ja kalastoon tulee selvittää. Siinä hyvänä yhteistyökumppanina voi olla Jurvan ja Laihian kalastusseura ry, joka vuosia on hoitanut ja kehittänyt Laihianjoen kalakantaa.

Laihian kunta

Laihian kunta pitää hanketta erittäin hyvänä. Sen avulla voidaan merkittävästi parantaa myös Laihian ja osittain Mustasaaren kuntien veden toimitusvarmuutta poikkeustilanteissa, mikäli suunniteltava siirtolinja liitettäisiin tukkuvesiyhtiö Poronkankaan Vesi Oy:n runkovesijohtoon esim. Kylänpäässä.

Suunniteltu siirtolinja kulkee Laihian kunnan alueella Ilmajoen rajalta Kylänpäähän saakka pääosin Tampereentietä myötäillen. Kylänpäässä linja kiertää kuntorata-alueella olevan korkeimman mäkiosuuden sen itäpuolelta. Seuraava poikkeama valtatieltä on Jakkulassa ja Käyppälässä, jossa linja tekee koukkauksen valtatieltä itään. Tässä kohtaa toiveena on, että linjan sijaintia tarkennettaisiin sopimaan paremmin Jakkulan alueella olevaan ja sinne suunniteltuun maankäyttöön. Tällä hetkellä suunniteltu siirtolinja kulkee asemakaavoitettujen omakotitonttien (2 kpl) poikki. Lisäksi linja kulkee usean asemakaavoitetun omakotitontin reunaa pitkin osittain asemakaavaan määriteltyä johtolinjaa varten varattua aluetta pitkin. Johtolinjalla sijaitsee jo tällä hetkellä kunnan talousvesi- ja jätevesilinja. Johtolinja-alueen leveys asemakaavassa on 9 metriä, mutta samalla alueella on myös kaavan mukainen vaatimus istutettavasta puurivistä. Syväpohjaveden siirtolinja taas täytyisi ilmeisesti pitää puuttomana noin 10 metrin leveydeltä. Kaikkienensa siirtolinja kulkee Konsterintien länsipuolisella omakotitonttien (AO) alueella noin 320 metrin matkan ja nykyinen asemakaavan mukainen johtoaluevaraus on vain pieni osa tätä matkaa, toisin kuin YVA-ohjelmassa kerrotaan. Nykyisenkaltainen siirtolinjan kulkureitti vaatii muutoksia Jakkulan alueen asemakaavaan useassa kohdassa.

Suorttilan kohdilla suunniteltu siirtolinja erkanee jälleen valtatiestä ja kiertää Kirkonseudun ja Asemanseudun asemakaava-alueet niiden itäpuolelta. Kirstasta Vaasan suuntaan on linjan osalta

esitetty kaksi eri vaihtoehtoa. Linjan sijainti tulisi korjata yleiskaavakartalla (kuva 5-5), sillä siinä linja kulkee asemakaavoitettujen ja osin jopa jo rakennettujen omakotitonttien poikki Peräläntien läheisyydessä. Yleiskaavakartalla linja ei muutenkaan oikein täsmää suunnitellun sijainnin kanssa.

YVA-ohjelmassa on esitetty suunniteltu siirtolinja sekä Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 että Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 päällä. Linja sijaitsee näissä kahdessa kartassa selkeästi eri kohdassa. Toki myös maakuntakaava on hyvin yleispiirteinen esitys maankäytöstä, mutta siirtolinjaesitys voisi silti selkeyden vuoksi sijaita molemmissa kartoissa samassa kohdassa.

Seinäjoen ja Vaasan välillä ja siten myös Laihian kohdalla on meneillään rautatien nopeudennostohanke (Seinäjoki–Vaasa nopeudennosto ratasuunnitelma), jonka suunnitelma oli nähtävillä syksyllä 2024. Hanke on hyvä huomioida niissä kohdin, missä siirtolinja risteää rautatien kanssa.

On tärkeää löytää sopiva siirtolinjan reitti, jotta maanomistajille ei aiheudu kohtuutonta haittaa ja rasi- tetta linjasta. Mikäli siirtolinjan alue tulee pitää puuttomana noin 10 metrin leveydeltä, on se suhteellisen iso rasite maanomistajalle niin tontti- kuin metsätalousalueellakin.

Vuonna 2010 on laadittu Vaasan seudun vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma, jossa yksi suunnitelluista vaihtoehtoista varavedenhankinnan osalta Ilmajoen ja Vaasan välillä kulkee Laihian keskustan lounaispuolelta. Onko syväpohjavesihankkeen yhteydessä huomioitu tämä aikaisempi selvitys? YVA-aineistoon olisi hyvä lisätä hieman perusteluja linjauksen sijoittamiselle. Miksi se esimerkiksi poikkeaa valtatie- läheisyydestä tietyissä kohdissa?

Luonnonvarakeskus

Hanke sijoittuu Kyrönjoen ja Laihianjoen vesistöalueille. Kyrönjoen useissa sivupuroissa hankealueella esiintyy luonnonvaraisia taimenkantoja. YVA-selvitykseen koottujen tietojen mukaan taimenta esiintyi kahdeksassa kaikkiaan 12 sähkökalastetusta sivupurosta Kurikan alueella, ja kaikki saadut taimenet olivat luontaista alkuperää. Leveyspiirin N67 eteläpuoliset taimenkannat sisävesissä on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi pystyä arvioimaan, missä määrin hankealueen pienvedet ovat pohjavesivaikutteisia, ja miten vedenotto tulee vaikuttamaan pienvesiin purkautuvan pohjaveden määrään. Taimenen elinympäristövaatimuksista johtuen on todennäköistä, että luonnonvaraisia taimenkantoja esiintyy nimenomaan pohjavesivaikutteisissa pienvesissä, ja niiden virtaamien pieneneminen ja pohjaveden suhteellisen määrän väheneminen heikentää taimenkantojen elinmahdollisuuksia. Kuten arviointiohjelmassakin todetaan, vedenotto voi vähentää pienvesien virtaamia. Arvioinnissa näitä vaikutuksia pitäisi pystyä kvantifioimaan, erityisesti niiden vesistöjen kohdalla, joissa luonnonvaraisia taimenkantoja on todettu esiintyvän.

Veden johtamiseksi rakennettava siirtolinja tulee risteämään useita alueen pienvesiuomia, jotka laskevat Kyrönjokeen ja Laihianjokeen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida siirtolinjoihin liittyvien maansiirto- ja rakennustöiden vaikutuksia pienvesistöihin ja esittää ratkaisut, joilla rakennusaikaista ja sen jälkeistä kiintoaineen joutumista pienvesiin pystytään vähentämään. Tällaisia keinoja ovat esimerkiksi suojarakenteet, töiden ajoittaminen ja töiden suunnittelu pienvesistöt huomioon ottaen, esimerkiksi siten että maamasso- jen läjitysalueita ei sijoiteta niin, että valumavedet ohjautuvat puroihin.

Länsirannikon ympäristöyksikkö, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveys

Hälsoskyddets utlåtande

- En liten del av vattenöverföringsledningen sträcker sig genom grundvattenområdet Smedsby-Kapellbacken i södra ändan var Vasa Vatten har sin vattenbehandlingsanläggning. Grundvattenområdet Smedsby-Kapellbacken fungerar som vattentäkt för Korsholms kommuns vattenförsörjning. Grundvattenområdet är mycket viktig för vattenförsörjningen i området. Projektet ska planeras och ordnas så att det inte påverkar den direkta/indirekta kvaliteten på vattnet eller vattenavgivningen i de brunnar som finns i grundvattenområdet. Detta ska beaktas vid bl.a. avverkningar och markarbeten.
- Projektet ska planeras så att det inte uppstår olägenheter för eventuella privata hushållsvattenbrunnar. Privata hushållsvattenbrunnar kan finnas även utanför grundvattenområdena. Miljöenheten har inte kännedom om eventuella hushållsvattenbrunnar för privat bruk i området.
- Projektet får inte orsaka sanitär olägenhet för invånare som bor i närheten av den planerade vattenöverföringsledningen. Projektet får inte heller orsaka sanitär olägenhet för ev. närliggande störningskänsliga objekt såsom skolor och daghem i området.

Tillämpad lagstiftning: hälsoskyddslagen (763/1994), hälsoskyddsförordningen (1280/1994)

Miljövårdens utlåtande

- Känsliga vattendrag bör karteras och märkas ut och man bör bedöma på vilket avstånd byggnadsarbeten påverkar vattendragen samt hur de påverkas. Bör även beskrivas på vilket sätt korsande av vattendrag ska genomföras. Delar av sträckningen ligger på översvämningskänsligt område vilket också bör tas i beaktande.
- Bör utredas behovet av hantering av överskottsmassor och sura sulfatjordar, var det finns behov och vilka mängder det rör sig om och hur massorna kommer att hanteras. Förekomster av sura sulfatjordar bör baseras på fältdata och inte endast uppskattningar.
- Gällande projekt som tas i beaktande i konsekvensbeskrivningen ska uppdaterade uppgifter användas och man bör även bedöma eventuella konsekvenser gällande risker som kan vara kopplade till dessa projekt.
- I närheten av sträckningen C2 i Korsholm finns två PIMA-områden som inte nämnts i programmet; Kohde ID 100315070 och 100333420.
- För sprängning och krossning samt för eventuellt omhändertagande av jordmassor kan miljötillstånd behövas. Därtill kan anmälan om tillfällig verksamhet som orsakar buller och skakningar behöva göras.
- Gällande bullerkonsekvenser bör bedömas hur omfattande och varaktiga de är under arbetsskedet.
- Det är viktigt att även resultaten av den provpumpning som utförs 2025–2026 tas i beaktande vid bedömningen av vilka konsekvenser projektet medför.
- Användningsändamålet för det grundvatten som pumpas upp kunde tydligare beskrivas och tydliga kartor över sträckningarna bör uppgöras.

Tillämpad lagstiftning: miljöskyddslagen (527/2014), statsrådets förordning om miljöskydd (713/2014)

Metsähallitus

Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maiden haltijana ja luonnonsuojelulain 35.2 §:n mukaisena Natura 2000 - alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena.

Siiviläkaivojen ympäristö

Siiviläkaivojen alueella tai lähellä ei ole Metsähallituksen hallinnoimia alueita. Geologian tutkimuskeskus on määrittänyt vedenoton vaikutusalueen siiviläkaivojen ympäristöön. Vaikutusalueella lähellä on osittain Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva Pitkämönluoman Natura-alue (SAC FI0800079), mutta se jää vaikutusalueen ulkopuolelle. YVA-ohjelman mukaan vaikutusalue saattaa tarkentua koepumppauksissa, ja jos arviointimenettelyn aikana huomataan alueen olevan liian pieni jonkin vaikutustyyppin arvioimiseksi, tulee vaikutusalue määritellä ja vaikutukset Pitkämönluoman Natura-alueeseen arvioida asianmukaisesti.

Vedensiirtolinja

Siirtolinja kulkee myös aivan Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa olevien, suojeluun varattujen kiinteistöjen 499-410-2-76 (siirtolinjavaihtoehto C1) ja 399-416- 9-33 vierestä. Suojeluun varatuista alueista on tarkoitus muodostaa valtion luonnonsuojelualueita säädöksineen. Lisäksi siirtolinjan vieressä on Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva kiinteistö 299-416-5-224.

Siirtolinja (siirtolinjavaihtoehto C2) kulkee Perämetsän Natura 2000 -alueen eteläosaan rajautuen. Natura-alueesta suurin osa on Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa, mutta sen lounaisosa on yksityiskiinteistöä. Siirtolinja kulkee myös Pässilänvuoren Natura 2000 -alueen Tuomimaan osasta noin 100 metrin päässä. Myös Pässivuoren Natura-alue on lähes kokonaan Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa.

Siirtolinjan vaikutuksia tarkastellaan YVA-ohjelman mukaan noin 50–100 metrin vyöhykkeellä siirtolinjasta.

Sekä Perämetsän että Pässilänvuoren Natura-alueiden suojeluperusteena on liito-orava, jonka tunnettuja lisääntymis- ja levähtämispaikkoja ei saa heikentää tai hävittää. Ympäristön Natura- ja suojelualueet sekä suojelulle varatut alueet ovat pienialaisia, eivätkä riitä yksinään takaamaan liito-oravan suotuisan suojelutason säilymistä. Olennaista on lisääntymis- ja levähdyspaikkojen säilymisen lisäksi säilyttää toimivat liikkumisyhteydet lajille sopivien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ja ruokailualueiden välillä. Liito-orava tarvitsee kulkuyhteyksiä myös sopivien elinympäristöjen välille, jotta urokset pääsevät liikkumaan naaraiden elinpiireille ja nuoret liito-oravat voivat löytää itselleen oman elinpiirin. Puuston on oltava vähintään kymmenmetristä, jotta se sopii liito-oravan kulkuyhteydeksi. Kapeat, tuulituhoille alttiit puurivit ovat kulkuyhteyksinä huonoja. Jos liito-orava joutuu käyttämään harvoja ja avoimia metsiä kulkuyhteytenä, riski joutua saaliiksi kasvaa. Vedensiirtolinjaa suunniteltaessa ja tehdessä tulee huomioida, että liito-oravan liikkumisyhteyksiä ei katkaista.

Pinta- ja pohjavesivaikutuksia voi YVA-ohjelman mukaan esiintyä muutamien kymmenien metrien etäisyydellä. YVA-ohjelman mukaan vedensiirtolinjan rakentamistyöt pintavesien lähellä voivat aiheuttaa ohimenevää samenumista, kun maaperän muokkauksessa sadeveden irrottamat hienot maa-ainekset voivat kulkea veden mukana. Karkeampaa maa-ainesta voi kertyä lähiumien pohjalle. Kiintoaineksen mukana vesistöihin kertyy ravinteita ja orgaanista ainesta. Maanrakennustyöt voivat myös aiheuttaa tukoksia ojiin. Molempien Natura-alueiden suojeluperusteena on myös suo- ja vesiluontotyyppijä, joita siirtolinjan rakentamistyöt eivät saa merkittävästi heikentää suojeluperusteena olevia luontotyyppijä esimerkiksi soiden vesitasen muutosten myötä.

Johtopäätökset

Hankkeessa tulee huomioida Natura 2000 -alueet ja Metsähallituksen suojeluun varatut ja muut kiinteistöt, ja hankkeen vaikutukset niihin tulee arvioida asianmukaisella tavalla. Hankkeen Perämetsän ja Pässilänvuoren Natura 2000 - alueiden osalta tulisi hankkeen vaikutuksista alueisiin tehdä luonnonsuojelulain 35 § 1 momentin mukainen Natura-arviointi.

MTK-Etelä-Pohjanmaa

Kurikan syväpohjavesihanke on ainutlaatuinen hanke ja sen myötä vaikuttavuusarviointi on haastavaa. Tilanne poikkeaa täysin perinteisestä pohjavesialueen vedenotosta. Maanomistajien edunvalvojana haluamme toimittavan erityistä varovaisuutta noudattaen, ettei olemassa olevaa ja tulevaa yritystoimintaa rajoiteta.

Hanke sijoittuu erittäin suuren maanomistajajoukon alueelle eikä vahinkojen tai rajoitteiden mahdollisuutta voida poissulkea. Täten ensimmäinen vaihtoehto on luopua koko hankkeesta.

Mikäli hanketta jatketaan, tulee suunnittelussa ja varsinkin toteutuksessa kuunnella herkäällä korvalla alueen omistajia. Tämä koskee sekä vedenottoaluetta että veden johtamiskäytävää rannikolle. Ensisijaisesti tulee linja sijoittaa lohkojen reunoille salaojien katkomisen välttämiseksi. Kokemus on osoittanut, ettei salaojien korjaus koskaan palauta ojitusta kaivuuta edeltävään tilanteeseen.

Kaikissa tapauksissa vahinkojen minimointi ja oikeudenmukaiset korvaukset ovat jäsenistömme kannalta erittäin tärkeitä. Tämän varmistaminen on hankkeen toteuttamisen hyväksyttävyyden kannalta ensisijaista. Tämän tulisi myös toteutua käytännössä, ei vain lupauksissa.

Oma haasteensa on alueella jo toimivien vedenottopaikkojen toiminnan varmistaminen. Näiden kartoitus ja seuranta on välttämätöntä. Edellytämme myös alueen rakennusten ennakkokartoitusta ja seurantaa erittäin suuren vedenoton vaikutusten seuraamiseksi. Pelkona on, että alue vajoaa vaikuttaen myös rakennusten rakenteisiin.

Veden hankinta-alueella on harjoitettu pitkään karjataloutta ja peltoviljelyä, eikä tämä hanke saa aiheuttaa lisärajoitteita alueelle. Nykyisillä yritystoiminnan rajoitteilla ei vaaranneta poikkeuksellista vedenhankinta-aluetta, kun ei sitä ole tähänkään asti tapahtunut.

MTK-Kurikka

MTK-Kurikka haluaa korostaa lausunnossaan sitä, että maa- ja metsätaloudesta vahvasti elävällä alueella pystytään jatkossakin harjoittamaan ja kehittämään elinkeinoa. Pohjavesialue rajoittaa jo nyt monia maatiloja karjanlannan ja kasvinsuojeluaineiden käytössä. Rajoituksia ei saa tulla enempää. Yhdistyksemme kantaa myös huolta mahdollisesta eläinsuojien rakentamisen rajoittamisesta.

Kuten geologi Kurikan YVA-tilaisuudessa 6.2.2025 kertoi, että pohjanveden tarkkaa muodostumispaikkaa ei voi määrittää, ei voi silloin pohjavesialueella maa- ja metsätaloutta harjoittaville asettaa nykyistä laajempia rajoituksia. Ennen kaivuutyön aloittamista peltosalaojat ja niiden laskuaukot tulisi käydä läpi maanomistajien kanssa. Salaojien korjausvastuu olisi hyvä olla voimassa kaivamisen jälkeen useamman vuoden, sillä kaivanto painuu vielä pitkään. Vesiputken sijoittelun tarkka suunnittelu ja vielä sitäkin tarkempi toteutus on ensiarvoisen tärkeää. Nykyiset käytössä olevat kaivot ja vedenottopaikat tulisi selvittää ja niiden toiminta varmistaa jatkossakin.

MTK-Kurikka pyytää myös huomioimaan riittävän ja oikeudenmukaisen korvaustason maanomistajille, joiden pelloilla, metsissä tai tonteilla kaivaminen tapahtuu.

Mustasaaren kunta

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen) begär utlåtande om program för miljökonsekvensbedömning Kurikka djupakviferprojekt, Kurikka (Dnr EPOELY/1698/2024).

Enligt förvaltningsstadgan § 54 tillhör det samhällsbyggnadsutskottets uppgifter att inom området för planläggning och markanvändning för kommunstyrelsen bereda utlåtanden om vägplaner för riksvägar

samt om miljökonsekvensbedömningsprojekt och miljötillstånd som kan ha konsekvenser för planläggningen och kommunens samhällsutveckling.

Handlingarna är framlagda 15.1–13.2.2025. Ett informationsmöte för allmänheten om bedömningsbeskrivningen ordnades 6.2.2025. Utlåtandet ges senast 13.2.2025. Tilläggstid har begärts och man kom överens med NTM-centralen att ett preliminärt utlåtande ges efter samhällsbyggnadsutskottets möte. Korsholms kommunstyrelse ger därefter det slutliga utlåtandet 4.3 efter sin behandling 3.3.2025.

I sin kungörelse 15.1.2025 beskriver NTM-centralen projektet enligt följande:

Affärsverket Vasa Vatten och Kurikan Vesihuolto Oy planerar att ta i bruk grundvatten i Kurikka djupakvifer. Vasa Vatten planerar att utnyttja grundvattnet som ligger i grundvattenområdet djupt nere i jorden genom att anlägga vattentäkter, en anläggning för vattenbehandling och överföringsledningar för råvatten och hushållsvatten. Projektet skulle producera vatten för 150 000 personer, jordbruket och livsmedelsindustrin i Vasa och Kurikka i Österbotten och Södra Österbotten. Målet är att ta cirka 20 000 m³ vatten per dygn.

Kurikka djupakvifer, ett stort grundvattenområde som ligger djupt nere i jorden, hittades i samband med geologiska strukturutredningar av grundvattenområdena Aronlähde och Kuusistonloukko. I utredningarna noterades exceptionellt tjocka sand- och gruslager i sänkorna i berggrunden och något senare ett vidsträckt grundvattenområde djupt nere i marken. GTK, Vasa Vatten, Kurikan Vesihuolto Oy och NTM-centralen i Södra Österbotten har i samarbete undersökt förekomsten.

Målet är att inleda byggandet av ett vattenledningssystem år 2027. Projektet som omfattar vattentäkter och överföringsledningar berör Kurikka stad, Kauhajoki stad, Ilmajoki, Laihela och Korsholms kommuner samt Vasa stad.

Projekteralternativ

ALT0: Grundvatten pumpas inte och vattenförsörjningen förändras inte.

ALT1: Sammanlagt 15 000 m³ per dygn pumpas från alla brunnar på området för Vasa Vattens och Kurikkas behov. Vattenöverföringsledningen byggs till Vasa.

ALT2: Sammanlagt 20 000 m³ per dygn pumpas från alla brunnar på området för Vasa Vattens och Kurikkas behov. Vattenöverföringsledningen byggs till Vasa.

ALT3: Sammanlagt 25 000 m³ per dygn pumpas från alla brunnar på området för Vasa Vattens och Kurikkas behov. Vattenöverföringsledningen byggs till Vasa.

De brunnsvisa vattenmängderna som tas varierar mellan 500–2300 m³ per dygn och uppgifterna kommer att preciseras under MKB-förfarandet. Vattenöverföringsledningen sträcker sig från brunnarna i Kurikka till vattenbehandlingsanläggningen i Vasa, en sträcka på ungefär 80 kilometer. För ledningens del har det presenterats totalt fyra ställvisa alternativ.

- I Kurikka ligger A1 Paulaharju västra och A2 Paulaharju östra. Alternativen skiljer sig från varandra med mindre än en kilometer och ligger cirka 700 meter från varandra.
- I Ilmajoki ligger B1 Koskenloukko, B2 Mäkikylä västra och B3 Mäkikylä östra. Alternativen är cirka 5 kilometer långa och ligger antingen i skogsområden eller i områden med bosättning.
- De i Laihela, Korsholm och Vasa belägna alternativen C1 Tuovila (Toby) och C2 Martoinen (Martois) är de som tydligast skiljer sig från varandra. C1 ligger nordost om järnvägen, C2 följer kraftledningens terrängkorridor och övrig infrastruktur. Längderna är 15,9 och 14,6 kilometer.

- Alternativen D1 Rörvik södra och D2 Rörvik norra som ligger i Vasa är cirka två kilometer långa och ligger på olika väg- och åkerområden.

De tekniska arrangemangen skiljer sig inte mellan de olika alternativen. Vattenöverföringsledningen utreds med två olika alternativa sträckningar inom Korsholms kommun, C1 och C2.

Båda vattenöverföringsalternativen ligger inom området för strategiska generalplanen i Korsholm, godkänd 10.6.2013. Planen saknar rättsverkan, men är vägledande för kommunens markanvändning och samhällsutveckling. Vattenöverföringsledningarnas sträckningar berör området där delgeneralplanen för Helsingby-Toby utarbetas, vars beredningsmaterial (planutkastet) var framlagt under tiden 5.6–14.8.2024. I planutkastet har inte någon ny ledning/linje för vattenöverföring från Kurikka anvisats. Ledningsalternativ C1 berör område där ikraftvarande delgeneralplan för Granholmsbacken och detaljplan för Granholmsbacken II finns. Området har anvisats med beteckningen M, jord- och skogsbruksdominerat område i delgeneralplanen. Ledningsalternativ C1 korsar område för allmän väg som anvisats i detaljplanen. En revidering av detaljplanen för Granholmsbacken II utarbetas, förslagsmaterialet var framlagt under tiden 23.9–22.10.2024. Ledningsalternativ C1 korsar område för allmän väg som anvisats i planförslaget.

I miljökonsekvensbedömningen bedöms projektets konsekvenser i sin helhet för människan, miljöns kvalitet och tillstånd, markanvändningen och naturresurserna samt de sammantagna konsekvensmekanismerna mellan dessa i den utsträckning som lagen och förordningen om MKB förutsätter. För varje projekt identifieras dess typiska konsekvenser som är beroende av projektets natur, utsträckning och läge och som man lägger speciell vikt på i MKB-förfarandet.

I MKB-programmet framkommer att speciell vikt läggs vid följande betydande konsekvenser:

- Konsekvenserna för jordmånen och grundvatten
- Konsekvenserna för ytvatten
- Konsekvenserna för växtligheten.

Konklusion:

Allmänt konstateras att en ökad distributionsmöjlighet av vatten är till fördel för hela regionens utveckling, men i tillägg till de betydande konsekvenserna som ska utredas är det viktigt att också säkerställa vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av projektet har för samhällsstrukturen, såsom region- och samhällsstrukturen samt samhälls- och energiekonomin.

Gällande de samhällsstrukturella aspekterna kan det konstateras att alternativ C1 ligger närmare flertalet områden som kommunen via planläggning ämnar exploatera. Gällande alternativ C1 finns orsak att närmare utreda bl.a. huruvida järnvägen, dvs befintliga Vasa-Seinäjäki förbindelsebana och dess utvecklingsbehov samt framtida eventuella kustbana, och den aktuella vattenöverföringsledningen eventuellt står i konflikt med varandra. Gällande alternativ C2 kan det konstateras att det ligger i ett mer glesbebyggt område och att det därmed inte i samma utsträckning finns andra direkta/konkreta markanvändningsbehov att beakta. För kommunens del är både alternativ C1 och C2 fördelaktiga, men för respektive alternativ finns bl.a. nämnda samhällsstrukturella aspekter som behöver utredas och vid behov beaktas.

Vattenförsörjningschef ...

Korsholms vattentjänstverk har bekantat sig med miljökonsekvensbedömningen. I den planerade vattenledningen som kommer att korsa Korsholm finns renat hushållsvatten. Korsholms

vattentjänstverk kommer vara intresserade av att köpa en anslutningspunkt för reservvatten till denna planerade ledning.

Både alternativ C1 och C2 korsar den matarledning som skulle vara aktuell att förse med tilläggskapacitet så båda alternativen fungerar för vattentjänstverkets behov. Samhällsutvecklingen förväntas dock bli större i de södra regionerna och rutt C1 ligger både närmare Granholmsbacken (Giga-området) och matarledningen från Poronkankaan vesi till Korsholm.

Konklusion:

Baserat på den för tillfället kända samhällsutvecklingen föredrar Korsholms vattentjänstverk alternativ C1. Men båda alternativen fungerar med avseende på anslutningspunkt för reservvattenledning till Korsholm.

MKB-beskrivningen finns publicerad på webbsidan: ...

Planläggningschef förslag:

Samhällsbyggnadsutskottet omfattar beredningen och föreslår för kommunstyrelsen att avge den som kommunens utlåtande över miljökonsekvensbedömningsprogrammet.

Paragrafen justeras genast.

Samhällsbyggnadsutskottets beslut: Förslaget godkändes.

Paragrafen justerades genast.

Ledamot ... meddelade jäv i ärendet med hänvisning till 28 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningslagen (intressejäv) och avlägsnade sig från sammanträdet före behandlingen av ärendet.

Kommundirektör förslag:

Kommunstyrelsen beslutar avge samhällsbyggnadsutskottets beredning som kommunens utlåtande över miljökonsekvensbedömningsprogrammet.

Paragrafen justeras genast.

Kommunstyrelsens beslut: Förslaget godkändes.

Paragrafen justerades genast.

Pohjanmaan liitto

Arviointiohjelman mukaan Kurikan syväpohjavesialue on ainutlaatuinen vesimuodostuma, johon liittyen on tehty lukuisia tutkimuksia. Ympäristövaikutusten arviointi on tarkoitus kohdistaa ensisijaisesti maaperään, pohja- ja pintavesiin sekä kasvillisuuteen ja arvioitavien vaikutusten maantieteellinen rajaus vaihtelee arvioitavan osa-alueen mukaan. Vedenoton vaikutukset hankealueen sekä lähiympäristön pohjavesiin ja ympäristöön on arvioitu riippuvan vedenoton määrästä sekä paikallisista pohjavesiolosuhteista. Koska syväpohjaveden muodostumisaluetta on ollut mahdotonta maantieteellisesti rajata, eikä vastaavanlaisesta pohjavesihankkeesta ole aiempaa kokemusta, Pohjanmaan liitto katsoo, että etenkin vedenottotoiminnan mahdollisia ympäristövaikutuksia tulee tarkastella mahdollisimman monipuolisesti koko vedenoton hankealueen ja sen lähiympäristön laajuudelta. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös vuosina 2025–2026 tehtävistä, pidempiaikaisista koepumppauksista saatavat tulokset sekä niiden vaikutukset paikallisiin olosuhteisiin.

Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä sitä, että vedenoton vaikutukset hankealueen vesitaseeseen, pintavesistöihin, rakenteisiin, maaperään sekä eroosioon huomioidaan YVA-arvioinnissa, jotta hankkeen vaikutuksia ekosysteemeihin ja elinympäristöihin voidaan ennakoida ja tarvittaessa lieventää. Ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi hyvä huomioida myös paikallisten ihmisten pitkältä aikakaudelta kertyneet havainnot ja kokemusperäinen tieto vedenottoalueen ympäristömuutoksiin liittyen. Pohjanmaan liitto pitää hyvänä sitä, että myös vaikutusten pidempiaikaisen seurantaohjelman tarve arvioidaan YVA-menettelyn aikana.

Hankealueella on sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita, joiden arvo perustuu muun muassa koko Pohjanmaan maisemamaakunnalle tyypilliseen yhdyskuntarakenteeseen; jokivarsille keskittyneeseen asutukseen, jokilaaksojen viljelylakeuksiin sekä näiden muodostamaan maisemalliseen kokonaisuuteen. Kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen säilyminen on varmistettava turvaamalla viljelyn ja asumisen edellytykset näillä alueilla myös tulevaisuudessa. Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan hankkeen ympäristövaikutusten arviointia varten tulee laatia sekä vedenoton hankealueelta että siirtolinjan tarkastelualueelta selvitykset, joiden perusteella mahdollisimman hyvin tunnistetaan myös kulttuuriympäristöön; maankäyttöön, elinkeinoihin, maisemaan, sekä ihmisten elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset.

Hankkeen YVA-menettelyssä on huomioitava Pohjanmaan maakunnan alueidenkäytönsuunnittelun osalta seuraavaa: Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 16.12.2024 Pohjanmaan maakuntakaavan 2050. Voimaan tultuaan Pohjanmaan maakuntakaava 2050 korvaa Pohjanmaan maakuntakaavan 2040. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 osalta arviointiselostuksessa tulee huomioida maakuntakaavan 2050 kaavamerkintöjen ja suunnittelumääräysten lisäksi koko maakuntaa koskevat yleiset suunnittelumääräykset.

Pohjanmaan liitto toteaa lopuksi, että Kurikan syväpohjavesihanke toteuttaa osaltaan Läntisen Suomen vesihuoltostrategiaa 2050 sekä Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 mukaisia tavoitteita mahdollistaen toimintavarmen, alueellisesti kattavan ja resurssitehokkaan vesihuoltoverkoston, alueen kehittymisen ja pohjaveden käytön myös Vaasassa. Pohjanmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa hankkeen ympäristöarviointiohjelmasta koskien.

Pohjanmaan museo

Pohjanmaan museo toteaa, että pohjavesihanke pumppaamoineen ja siirtolinjoineen on suuri hanke, jolla on monenlaisia vaikutuksia sekä rakentamisvaiheessa että käyttövaiheessa. Hanke itsessään on erityinen, kun sekä veden keruualue on laaja ja siirtomatka pitkä, joiden vuoksi hankkeessa on määrällisesti paljon huomioitavia asioita. Tarkastelunäkökulmat tulee tästä huolimatta valita riittävän laajoina ja huolehtia käsittelyn kattavuudesta, jotta pystytään selvittämään hankkeen riskikohdat riittävällä tarkkuudella.

Pohjanmaan museot toteaa, että kulttuuriympäristön näkökulmasta hanketta tulee tarkastella merkittävästi laajemmin kuin pelkästään maisemakuvan ja näkymien muutoksena. Museo toteaa, että vedenkeruualueella tulee tarkastella pohjaveden pinnan laskun mahdollisuuksia ja niiden vaikutuksia alueen mahdollisiin arvokohteisiin sekä kokonaisuudessa maaperän vajoamisen riskejä ja vaikutuksia ympäristöön ja rakennuskantaan ja ympäristön rakenteisiin. Kuinka suuri vaikutus voi syntyä kulttuuriympäristölle painumien tai kuivumisen toteutuessa?

Museo toteaa vastaavasti siirtolinjojen osalta vaikutusten arvioinnin edellyttävän maisemakuvaa ja näkymää tarkempaa tarkastelua. Veden siirtämiseksi tarvitaan putkiston lisäksi myös pumppauksen

ohjaussäiliö ja paineensäätöasema sekä muita venttiili- ja pumppausjärjestelyjä ja näiden vaikutusta tulee myös arvioida.

Siirtolinja on suunniteltu pääosin seuraavan tieverkkoa ja sijoittuvan asutuksen läheisyyteen. Suuri osa siirtoreitistä sijaitsee valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaalla maisema-alueella tai rakennetun ympäristön alueella ja useissa kohdin sivuaa arvokohteiden pihapiirejä. Siirtolinjan sijoittumisessa on arvioitava näissä kohteissa myös alueen historiallisia arvoja, alueen rakenteita kuten kiviaitoja, puukujanteita yms., lisäksi on arvioitava siirtolinjan estovaikutusta kiinteistön käytön muuttumiselle/rakentamiselle.

Siirtolinja on esityksen mukaan työalueena 10-12 m leveä, mutta museo haluaa muistuttaa työalueen usein muodostuvan käytännössä optimoitua suuremmaksi ja ympäristön vaurioitumisen riskin kasvavan samalla.

Museo toteaa, että kulttuuriympäristön vaaliminen on huomioitava yhtenä keskeisenä asiana vaikutuksien arvioinnissa ja arviointi tulee ulottaa myös paikallisten kulttuuriympäristöjen arvojen osalle.

Pohjanmaan pelastuslaitos

Ei lausuttavaa.

Poronkankaan Vesi Oy

TAUSTAA

Poronkankaan Vesi Oy on Laihian ja Mustasaaren kuntien sekä Vaasan kaupungin omistama tukkuvesiyhtiö, joka toimittaa talousveden Laihian vesihuoltolaitokselle ja Mustasaaren kunnan eteläosiin. Vettä toimitetaan vuosittain n. 850 000 m³ ja vuorokaudessa keskimäärin 2350 m³. Yhtiön pohjavesikaivot ja vesilaitos sijaitsevat Kurikan Jurvassa, josta vesi johdetaan Laihialle ja edelleen Mustasaareen. Maalahteen on myös varavesiyhteys.

SIJOITUS JA RAKENTAMINEN

Suunniteltu siirtolinja menisi Poronkankaan Vesi Oy:n runkolinjan kanssa rinnakkain Laihialla n. 60 km matkan välillä Kylänpää – Perälä. Runkolinja on 315 mm PVC putkea ja yhtiön huolena on rakennusaikainen kuormitus ikääntyvään runkolinjaan. Siirtolinjan sijoitus on tehtävä riittävän etäälle runkolinjasta ja työt siten, etteivät ne rasita sitä liiaksi.

VARAVESIIHTEYS

Laihian ja osittain Mustasaaren talousveden toimitusvarmuuteen saataisiin merkittävä parannus, mikäli Poronkankaan Vesi Oy:n runkolinja voitaisiin liittää Kurikka – Vaasa siirtolinjaan. Tällöin vakavassa ja pitkittyvässä poikkeustilanteessa siirtolinjasta saataisiin syötettyä vesi suoraan runkolinjaan ja edelleen Laihian asukkaille ja yrityksille. Tarvittava kriisivesimäärä olisi 1000–2000 m³/vrk. Liitoskohta olisi varmasti paras tehdä Kylänpäähän suunnitellulle paineensäätöasemalle.

VESIOSUUSKUNNAT

Siirtolinja varrella, etenkin Laihian eteläpäässä, on useampia vesiosuuskuntia. Heille tuskin tarjotaan tilaisuutta suoraan liittyä siirtolinjaan, mutta tärkeää olisi selvittää tarve sijoittaa samaan siirtolinjan kaivantoon pienempiä yhdysvesijohtoja, jolloin eteläpään vesiosuuskunnille voidaan toimittaa vettä Laihian vesihuoltolaitoksen toimesta.

Seinäjoen museot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta on saapunut Seinäjoen museoille lausuntopyyntö Kurikan syväpohjavesihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa koskien. Vaasan Vesi -liikelaitos ja Kurikan Vesihuolto Oy suunnittelevat Kurikassa sijaitsevan syväpohjaveden käyttöönottoa. Vedenottohanke siirtolinjoineen koskettaa Kurikan kaupunkia, Ilmajoen, Laihian ja Mustasaaren kuntia sekä Vaasan kaupunkia.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tullaan tarkastelemaan seuraavia vaihtoehtoja:

- VEO Nykytilanne. Syväpohjavettä ei pumpata, vedenhankintaa jatketaan kuten aiemmin.
- VE1 Alueelta pumpataan pohjavettä kaikista kaivoista yhteensä 15 000 m³/vrk Vaasan veden ja Kurikan tarpeisiin. Veden siirtolinja rakennetaan Vaasaan.
- VE2 Alueelta pumpataan pohjavettä kaikista kaivoista yhteensä 20 000 m³/vrk Vaasan veden ja Kurikan tarpeisiin. Veden siirtolinja rakennetaan Vaasaan.
- VE3 Alueelta pumpataan pohjavettä kaikista kaivoista yhteensä 25 000 m³/vrk Vaasan veden ja Kurikan tarpeisiin. Veden siirtolinja rakennetaan Vaasaan.

Lisäksi noin 80 kilometrin pituisesta siirtolinjasta tarkastellaan paikoittain neljää eri vaihtoehtoa, joista seuraavat koskevat Etelä-Pohjanmaan aluetta:

- Kurikassa A1 Paulaharju länsi ja A2 Paulaharju itä. Vaihtoehdot eroavat pituudeltaan alle kilometrin ja sijoittuvat noin 700 metrin etäisyydelle toisistaan.
- Ilmajoella B1 Koskenloukko, B2 Mäkikylä länsi ja B3 Mäkikylä itä - vaihtoehdot ovat noin 5 kilometrin pituisia ja sijoittuvat eri tavoin joko metsän tai asutuksen alueelle.

Vaihtoehtojen teknisiltä järjestelyiltä ei ole eroa vaihtoehtojen välillä. Tasmälliset paikat tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Etelä-Pohjanmaan alueella siirtolinja sijoittuu suurelta osin maaseutuasutuksen alueelle ja taajama-alueet pääosin kierretään.

Arkeotyyinen kulttuuriperintö

YVA-ohjelmassa (kohta 2. 3.) suunniteltua vedensiirtolinjaa kuvataan seuraavasti. Vedensiirtolinja kattaa Kurikkaan rakennettavien kaivojen ja Vaasan vedenkäsittelylaitoksen välisen matkan, noin 80 km. Neljässä kohdassa reittivaihtoehtoja on kaksi. Ilmajoen Huussin ja Laihian keskustan välillä siirtoreitti kulkisi valtatie 3 linjaa seuraten. Siirtolinjojen sijainnit täsmentyvät jatkosuunnittelun yhteydessä. Putki kaivetaan maahan ja sen peittosyvyys on noin 2 metriä, mutta voi vaihdella paikoittain tarvittavan pituusprofiilin aikaansaamiseksi. Putkia voidaan asentaa yksi tai useampi. Lopullinen putkikoko määräytyy otettavan vesimäärän ja tarvittavan vedenpaineen mukaan. Siirtolinjan rakentamisessa työalueen leveys suurilla runkojohdoilla on 10-12 metriä. Työalueelta poistetaan puusto. Putkilinjan alueelle puuston istuttaminen tai rakentaminen ei ole sallittua. Paikoin voidaan tarvita massanvaihtoja sopivan maa-aineksen saamiseksi, tai kallion louhimista tarvittavaan syvyyteen pääsemiseksi.

Museon arvion mukaan vedensiirtolinjan osalta hankkeen vaikutus arkeologiseen kulttuuriperintöön, erityisesti maanalaisiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin, voi olla merkittävän kielteinen, mikäli muinaisjäännöksiä osuu siirtolinjalle tai sen välittömään läheisyyteen. Muinaisjäännökset sijaitsevat sieltä, mihin ne ovat vuosituhansien kuluessa syntyneet ja missä ne ovat säilyneet: vesistöissä, kosteikoissa, metsissä, pelloissa, teiden varsilla, rakennuskannan lomassa tai jopa rakennusten alla - toisinaan nykyisen maankäytön kannalta haastavissa paikoissa. Sijainnistaan riippumatta kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailalla (295/1963), joka kieltää muinaisjäännöksiin kajoamisen (1 S) ja asettaa yleisissä työhankeissa velvollisuuden selvittää, saattaako hankkeen

toimeenpaneminen koskea kiinteää muinaisjäännöstä (13 S). Rakentaminen muinaismuistolain tarkoittaman kiinteän muinaisjäännöksen kohdalle saattaa edellyttää muinaismuistolain 10 S:n mukaisella tutkimusluvalla tehtävää arkeologista valvontaa tai muinaismuistolain 11 §:n mukaisen kajoamistuvan. Siirtolinjan alustavan reitin varrella Kurikassa, Ilmajoella ja Isossakyrössä sijaitsee mm. useita tunnettuja kivikautisia asuinpaikkoja, Pohjanmaan maakunnan puolella Laihiolla myös rautakautisia kohteita. Reitin varrella saattaa olla muinaisjäännöksiä, joiden laajuus tunnetaan puutteellisesti tai joiden aluerajauksia ei ole viety inventointiraporteista Museoviraston digitaaliseen paikkatietoaineistoon, sekä ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Siirtolinjan leikkaaman alueen inventointitilanne vaihtelee.

Alueellinen vastuumuseo toteaa, että YVA-menettelyssä on tehtävä arkeologinen selvitys (yleisinventointi), jossa kootaan tieto hankkeen vaikutuspiirissä olevista tunnetuista arkeologisista kohteista, tarkistetaan maastossa tunnettujen kohteiden nykytilanne ja paikkatietojen ajantasaisuus, sekä etsitään ennestään tuntemattomia arkeologisia kohteita potentiaalisista maastonkohdista suunniteltujen rakennuspaikkojen ja siirtolinjan ympäristössä. Selvityksen avulla hankkeen vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön voidaan tunnistaa, mikä edesauttaa myös hankkeen toteuttamista suunnitellussa aikataulussa. Arkeologinen selvitys on teetettävä Museoviraston hyväksymällä arkeologian alan toimijalla (ks. lista toimijoista Museoviraston internetsivuilla) ja siinä on noudatettava Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita (Museovirasto 2020). Selvityksen tulokset, arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointi ja vaikutusten lieventämiskeinot on esitettävä hankkeen YVA-selostuksessa.

Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö YVA-ohjelman mukaan vaikutuksia tullaan YVA-ohjelman mukaan asioimaan maiseman osalta. Arviointia on syytä tehdä myös rakennetun ympäristön osalta, sillä vaikutusalueella ja siirtolinjan varrella on maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kohteita ja alueita. Hankealueella on myös paikallisesti arvokasta rakennusperintöä, jota lähelle linjaus voi tulla. Etenkin hankealueen eteläosassa, Mietaantien ja Kurikantien varrella on runsaasti inventoituja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Vanhojen rakennusten lähellä voi olla puupaalutuksia, hirsiarinoita ym.

Vaikutusalue Kurikan ympäristössä on laaja ja se sijaitsee osittain maakunnallisesti arvokas maisema-alueilta Kauhajoki laakson kulttuurimaisema sekä Kurikan-Ilmajoen kulttuurimaisemat. Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Harjankylä sijaitsee aivan hankealueen ja siirtolinjan etelärajalla. Siirtolinjalla ei ole erikseen määritettyä hankealuetta, vaan vaikutuksia tarkastellaan noin 50- 100 metrin vyöhykkeellä siirtolinjasta. Myös siirtolinja sijaitsee osittain maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Maisemavaikutusten merkittävyys arvioidaan vertaamalla hankkeesta aiheutuneen vaikutuskohteen herkkyyttä ja muutoksen suuruutta. Merkittävyyden arvioinnissa käytetään viitteenä ja tukena IMPERIA-hanketta (IMPERIA - Monitavoitearvioinnin käytännöt ja työkalut ympäristövaikutusten arvioinnin laadun ja vaikuttavuuden parantamisessa). YVA-ohjelmasta ei tosin selviä, kuinka vaikutusten arviointi käytännön tasolla tullaan toteuttamaan. Museo ehdottaa, että etenkin maakuntakaavaan merkittyjen arvoalueiden osalta teetetään havainnekuvia, joista selviää maisemassa tapahtuva muutos. Havainnekuvia tulee teettää myös sellaisista paikoista, joissa maisemaan rakentuu uusia maanpäällisiä rakenteita. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on saanut lainvoiman loppuvuodesta 2024. Voimaan tultuaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on kumonnut aiemmin hyväksytyt voimassa olleet Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan. YVA-aineistoon on syytä päivittää nykyinen maakuntakaavatilanne.

Suomen Erillisverkot

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoperaattoripalvelut liiketoimintaan.

Telia

Telia Finland Oyj:llä (Telia) on hankkeesta huomautettavaa. Teliällä on olemassa olevia kaapeleita suunnitellulla reitillä. Mikäli rakentaminen aiheuttaa kaapeleiden siirtoja, on niistä oltava yhteydessä 12 viikkoa ennen siirtotarvetta, siirrot sulan maan aikana. Lähtökohtaisesti siirrot maksaa siirron tilaaja. Tarkemmat kartat ja näytöt saa Telian kaapeleista Johtotiedolta. ...

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Tukes ei anna asiasta lausuntoa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, kalatalousviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen katsoo, että Kurikan syväpohjavesihankkeen YVA-ohjelmassa on esitetty kattavasti hankkeen vaikutusalueen vesistöt ja selvitetty pohjavedenoton keskeisellä vaikutusalueella sijaitsevien pohjavesivaikutteisten pienvesien kalastoa sähkökalastuksilla. Selvitykset ovat tuottaneet arvokasta tietoa etenkin erittäin uhanalaisen taimenen esiintymisestä ja poikastuotannosta alueen vesissä. Vaikutuksia pintavesiin ja kalastoon tullaan ohjelman mukaan arvioimaan nykytilan ja -tietojen perusteella. Kalatalousviranomainen korostaa tarvetta selvittää vesistö- ja kalastovaikutusten osalta myös pohjavedenoton vaikutuksia pohjaveden purkautumiseen vesistöihin sekä niiden vesitykseen, lämpötilaan ja vedenlaatuun. Pohjaveden riittävä purkautuminen puroihin saattaa olla ratkaisevaa varsinkin taimenen elinolosuhteiden kannalta.

Väylävirasto

Väylävirasto korostaa, että hankkeen rakentamisesta tai sen toiminnasta ei saa aiheutua vaikutuksia, jotka voisivat heikentää liikenteen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta tai liikenneväylien kantavuutta. Väylävirasto muistuttaa, että liikenneväylien vakavuus ja turvallisuus on varmistettava kaikissa tilanteissa. Liikenneväylien välittömässä läheisyydessä tehtävät louhinnat, täytöt, putkilinjaukset ym. toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että väylän vakavuudelle, rakenteille, kunnolle ja kunnossapidolle ei aiheudu riskejä.

Maanrakennustöiden seurauksena stabiliteetin muutokset, painuminen, pohjavesi ja tärinä voivat aiheuttaa vaikutuksia väyliin ja väylärakenteisiin. Seuraavissa suunnitelmavaiheissa väyläalueilla sekä niiden rajalla ja läheisyydessä tehtäville toimenpiteille ja rakenteille on laadittava suunnitelmat, joissa huomioidaan väyläalueet. Rakentamisessa on otettava huomioon suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvä ohjeistus. Yleisten teiden, ratojen ja vesiväylien sekä niihin liittyvien rakenteiden, kuten siltojen, suunnittelussa noudatettava ohje on NCCI 7 (Väyläviraston ohjeita 14/2023). Erityisesti maa-, pohja- ja kalliorakentamiseen liittyvistä töistä on laadittava ohjeiden mukaiset suunnitelmat ja ne on tarvittaessa hyväksyttävä väyläviranomaisella. Väyläviranomainen voi asettaa ehtoja, esim. tie- ja pohjarakenteiden tarkkailuvuorotteita toteutuksen ajaksi ja tarvittaessa myös rakentamisen jälkeen. Väylävirasto muistuttaa edelleen, että jos tierakenteiden parannustoimenpiteille tai uusille liittymille todetaan hankkeen seurauksena tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Liittymäluvat myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät rakenteet estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Mahdollisista siirtoputken sijoittamisesta rautatiealueelle tulee sopia Väyläviraston kanssa (ratalaki 36§). Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 21/2022) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Hankkeen suunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota materiaalien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Raskaita kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle. Liittymäluvut maanteille myöntää Pirkanmaan ELY-keskus. Myös hankkeeseen liittyvien vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit on arvioitava erityisen huolellisesti.

Väylävirasto muistuttaa, että suunnittelussa tulee huomioida myös mahdolliset onnettomuustilanteet. Väylävirasto muistuttaa hankealueen vesienhallinnan tärkeydestä niin rakentamisen aikana kuin toimintavaiheessakin. Siirtolinjan rakentaminen voi muuttaa pintavalunta- ja pohjavesiolosuhteita, eikä siitä saa aiheutua väylälle tulvimisvaaraa tai vaaraa väylien vakavuudelle. Hulevesien johtamisesta teiden tai radan sivuosiin on sovittava erikseen. Maanteiden ja ratojen kuivatusjärjestelmä on lähtökohtaisesti tarkoitettu ja mitoitettu vain väylän kuivatukseen. Myös ylivuoto- ja tyhjennysvesien johtaminen on suunniteltava hyvin. Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston ohje 5/2013, Teiden ja ratojen kuivatuksen suunnittelu. Väylävirasto muistuttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>). Väylävirasto pyytää ottamaan kuljetusreittien suunnittelussa huomioon Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Mielipiteet

Mielipide 1

Arviointiohjelman mukaan ... sijaitsee hankkeen vaikutusalueella. ... juomavetenä on käytetty omaa kaivoa ja vettä on riittänyt päivittäiseen käyttöön jo yli 30 vuoden ajan ilman ongelmia veden riittävyyden kanssa. ... Arviointiohjelman mukaan ... on vedenottamon vaikutusalueella ja mielestäni on riski sille että ... kaivon veden riittävyys vaarantuu. Pyydän huomioimaan tämän riskin ja vesiongelmiin ilmaantuessa rakennuttaja on velvollinen korjaamaan ongelman omalla kustannuksellaan.

Hankkeen siirtolinja on myös rakentumassa omistamani viljelys ja/tai metsämaiden läpi. Siirtolinja rakentuu maille, jolla viljelysmaat on salaojitettuja. Pyydän huomioimaan että siirtolinjojen rakentuessa salaojitetuille viljeysmaille, salaojitukset korjataan erillisen salaojasuunnitelman mukaisesti siirtolinjan rakennuttajan kustannuksella. Mielestäni siirtolinja on paljon järkevämpi toteuttaa metsän reunaa pitkin paavolantien reunustaa pitkin, kun keskeltä kaikkia ... salaojitettuja peltoja. Märkä nevainen pelto tuo jo pelkästään omat haasteena linjan rakentamiselle peltoaukealle ja oletettu kustannushyöty lyhyemmästä reitistä kääntyy päin vastaiseksi maaston haastavuuden vuoksi.

Onko vaihtoehtoissa mietitty siirtolinjojen rakentamista jo olemassa olevien muiden siirtolinjojen yhteyteen, kuten sähkölinjat? Voisi olla kustannustehokasta viedä useampaa eri tekniikkaa samoilla reiteillä.

Mielestäni siirtolinjan rakentaminen vaatii yksityiskohtaisen maanrakennussuunnitelman jossa on otettu huomioon kaikkien kiinteistöjen erityispiirteet. Vaadin saada mahdollisuuden nähdä ja kommentoida tulevia maanrakennussuunnitelmia jotka koskevat omistamiani kiinteistöjä.

Mielipide 2

Kommentoin Vaasan Veden ja Kurikan Vesihuolto Oy:n suunnitteleman Kurikassa sijaitsevan syväpohjaveden käyttöönottoon liittyvästä ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Kuten arviointiohjelmassakin todetaan, on kyseessä hanke, jolla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vaikutukset eivät rajoitu vain luontoon, maan pintakerroksiin ja vesistöihin vaan laajasti myös esimerkiksi kulttuuriympäristöihin. Hankkeella voidaan nähdä varsinaisen rakentamisen aiheuttamien vaikutusten lisäksi myös merkittäviä pitkäaikaisia vaikutuksia.

Ohjelmassa ehdotetaan, että maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan hankkeen aiheuttaman maisemakuvan ja näkymien kannalta, ja että hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön liittyvät pääasiassa muutoksiin puustossa (luku 6.7 Maisema ja kulttuuriympäristö). Pidän tätä rajausta kulttuuristen näkökohtien tarkasteluun suppeana ja riittämättömänä. Osana maisemallisia ja kulttuuriympäristöön liittyviä vaikutuksia pitäisi selkeämmin tarkastella esimerkiksi vesistöihin aiheutuvia maisemallisia sekä lyhyen että pitkän aikavälin muutoksia. Kulttuurisia vaikutuksia pitäisi arvioida myös riittävästi eri osa-alueiden välisten vuorovaikutussuhteiden näkökulmasta, kuten esimerkiksi luonnon, elinolojen, viihtyvyyden, maaperän pilaantumisen ja kulttuuristen seikkojen välisiä suhteita ja niistä muodostuvia kokonaisvaikutuksia niin rakentamisvaiheessa kuin pidemmälläkin aikavälillä näkyvinä vaikutuksina. Osana kulttuurisia vaikutuksia tulisi nähdä myös hankkeen vaikutusalueella monissa paikoissa oleva pitkäaikainen kyläkulttuuri ja vaikutukset erilaisten historiallisten kerrosten säilymiselle ja merkitykselle. Erityisesti olisi huomioita niitä vuorovaikutussuhteita, joita eri asioilla on toisiinsa ja joista kokonaisuutena rakentuu ihmisten ja luonnon elämää muovaavia tekijöitä.

Myös maa- ja kallioperään liittyvässä arvioinnissa suunniteltu vaikutusten arviointi tuntuu suppealta. Ohjelmassa tuodaan esille lähinnä maan pintakerroksiin kohdistuvia vaikutuksia. Syvälle maan alle ulottuvien vaikutusten ja vaikutusketjujen (esimerkiksi maanvajoamien ja maaperän liikkumisen mahdollisuus ja vaikutukset geologiseen monimuotoisuuteen) arviointia ei ohjelmassa esitetä.

Arviointiselostuksen laatimiselle asetettu aikataulu vaikuttaa epärealistiselta. Arviointiohjelmassa ehdotetaan, että arviointiselostus valmistuisi elo-syyskuussa 2025. Näin mittavassa hankkeessa, joka ymmärtääkseni on myös melko ainutlaatuinen (kokemusta vastaavanlaisista syväpohjaveden hankkeista ei arviointiohjelmassa tuoda esille), vaikutusten ja vaihtoehtojen huolellinen ja monipuolinen arviointi olisi tärkeää.

Hanke on herättänyt sen vaikutusalueella asuvien ja toimivien keskuudessa paljon kysymyksiä ja epävarmuuttakin muun muassa vedensiirtolinjan suunnitelluista sijainneista. Arviointiselostuksen laatimisessa pitäisikin huomioida paremmin kansalaisten mahdollisuus aitoon osallistumiseen ja vuoropuheluun asiantuntijoiden kanssa ja vaihtoehtojen miettimiseen. Tälle olisi varattava enemmän aikaa, ja tiedottamista ja keskustelutilaisuuksia pitäisi olla enemmän ja monipuolisemmin kuin ohjelmassa sivulla 19 olevassa kuvassa 3- 1 esitetään.

Näin mittavan hankkeen kustannukset tulevat oletettavastikin olemaan erittäin suuret. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tunnistetut vaikutuksen voidaan nähdä myös kustannuksina, joista monet jäävät kansalaisten ja yhteiskunnan harteille kuten vedensiirtolinjasta aiheutuva rasite maanomistajille. Arvioinnissa tai muussa hankkeen suunnittelussa tulisikin selvittää, millä tavalla näitä kompensoidaan mahdollisesti pitkäänkin ja miten varaudutaan haitallisiin vaikutuksiin, joita ei ole osattu ennakoida vaikutusten arvioinnissa. Erilaiset epäsuorat kustannukset mukaan lukien järkevää kustannus-hyöty-suhdetta hankkeelle on vaikea kuvitella. Hankkeella tavoitellaan vedensaannin turvaamista 150 000 ihmiselle. Tämä tuntuu varsin vähäiseltä huomioiden hankkeen valtavat kustannukset ja moninaiset vaikutukset myös monelle sellaiselle, joita hanke ei juurikaan hyödytä.

Mielipide 3

Kiitos esityksestänne. Yleisöstä nostettiin paljon huolenaiheita pohjaveden korkeudesta lähellä maanpintaa, mutta minua huolestaa mahdollinen vaikutus kiinteitöllämme sijaitsevaan talousvesikaivoon, jonka vedenlähteen katson olevan samaa syvänpohjavesivarantoa, jota hankkeessa suunnitellaan hyödynnettäväksi. Lisäksi esitän näkemykseni mahdollisten talousvesikaivoihin liittyvien ongelmien varalle. Kiinteistömme kaivo on rengaskaivon ja porakaivon yhdistelmä, jossa rengaskaivoon nousee n. 60 m syvän porakaivon kautta paineellinen vesi noin 2 m etäisyydelle maanpinnasta. Tätä rengaskaivovarantoa hyödynnämme talousvetenä. Kiinteistömme ei sijaitse varsinaisella rajatulla vaikutusalueella, mutta vedenoton hankealueella kyllä. Huolenaihe on että jos hanke etenee totutukseen ja pumppaukset alkaa, mikä on sen vaikutus tähän kyseiseen, minun mielestäni erityislaatuiseen kaivoratkaisuun.

Lisäksi täytyy olla selvät suunnitelmat mahdollisten talousvesikaivoihin liittyvien ongelmatilanteiden varalle niin testipumppauksen kuin mahdollisen lopullisen vedenoton alkaessa. Täytyy olla selvä vastuutaho ja henkilö tiedossa, suunnitelma korvaavaan talousvesilähteeseen sekä suunnitelma siirtymäajalle kunnes mahdollinen korvaava ratkaisu saadaan toimintaa.

.....

KARTTA

Mielipide 4

Toimimme maatalousyrittäjinä Alue muodostettiin jo 80-luvulla, mutta alueen maanviljelijät ovat tulleet asian kanssa hyvin toimeen. Joitain rajoituksia, ja lisätyötä alue on aiheuttanut, mutta niiden kanssa on pärjätty. Nyt kuitenkin suunnitellaan pohjaveden pumppausta, ja siirtämistä jopa Vaasaan asti. Huolta aiheuttaa pumpattavan veden valtava määrä, pienimmässäkkin vaihtoehdossa 500 täysperävaunullista kuorma-autoa. Näin suuren vesimäärän pumppaaminen pois maaperästä, ei voi olla vaikuttamatta alueen maaperään. Jo koepumppaukset ovat laskeneet pohjaveden pintaa. Todennäköisesti kukaan ei osaa ennustaa, mitä tulee tapahtumaan. Kukaan ei tiedä, että vajoavatko esimerkiksi alueen rakennukset ja mitä tämä aiheuttaa rakenteille.

Minua huolestuttaa myös, että mitä pumppaamoiden rakentaminen ja veden pumppauksen aloittaminen tarkoittaa meille alueen maatiloille. Asetaanko uusia rajoitteita kotieläintaloudelle ja peltoviljelykselle, vai kielletäänkö kyseinen elinkeino alueella kokonaan. Luomaankylän alueella on useita karjatiloja, jotka ovat investoineet tulevaisuuteen ja elinkeinon. Maatalous on Kurikassa merkittävä elinkeino ja omalla tilallani, kuten alueen muillakin tiloilla katse on vahvasti tulevaisuuteen. Monen tilan nuoret opiskelevat alaa ja sukupolvenvaihdos on tulossa useallakin tilalla ... Vesiputken linjaus kulkee monen tilan peltujen läpi.

Jos putkilinja kuitenkin joskus kaivetaan, pitää peltujen salaojat pysyä ehjinä ja toimivina. Sadonmenetyksestä ja muista haitoista tulee saada kunnollinen korvaus. Kylällä on myös paljon vanhoja rakennuksia, joiden perustukset ei kestä maaperän äkkinäisiä muutoksia. Esimerkiksi kaksi pohjalaistupaa on rakennettu toista sataa vuotta sitten hirsipedille, joten maaperän äkillinen kuivuminen voi aiheuttaa korvaamatonta tuhoa. Kurikan kaupungin saama hyöty veden myynnistä Vaasaan ei voi mennä tämän kylän asukkaiden ja oman elinkeinomme edelle. Toivomme, että alueen maatalousyrittäjien ja muiden asukkaiden näkemykset otetaan huomioon.

Mielipide 5

Kurikan Viitalankylä /Hirvelän tie-Viitalantie- Nopankyläntie suunniteltu vesijohdon veto haittaa kylän ainutlaatuista kulttuuriympäristöä ja kaivuutyöt esihistoriallista muinaislöytöpaikkojen esiintymiä. Esiintymiä kivikauden ajalta, alueen ollessa vanhaa merenrantaa. Kivikirveenterä lahjoitettu EP n museoon ja museovirastolle ... Itse kylätiekin on kapeampi kuin rakennusvaiheen aikana tarvittava 10m työleveys. Tällä suunnitelmalla on peruuttamattomia vaikutuksia iäkkääseen puustoon, linnustoltakin runsaaseen luonnonympäristöön ja kulttuurimaisemaan. Kyläläisten talojen puutarhat ovat kapean tien varrella, jolloin mahdotonta on työstää 10m leveää kaistaa tuhoamatta asukkaiden puutarhoja peruuttamattomasti. Sekä vesijohdon kohta jätettävä ilman puita. Viitalanluoman pintavesien virtauksen muuttaminen on aiheuttanut jo yhden peltotien rommun huuhtoutumisen käyttökelvottomaksi.

Huomioida täytyy myös lisääntyneet tulvat 4x tänä syksy-joulu Latonevalla ja luomien penkereiden havoittuvuus mikäli kaivuutöitä tehdään niiden läheisyydessä. Rakennusvaiheen aikana töihin kulkeminen on vaikeaa ja yritystoiminta ... estyy. ... Vaadimme korvaavan reitin suunnittelua Kurikka-Vaasa siirtovesilinjalle.

LIITE

Mielipide 6

6.2.2024 Kurikan kampuksella oleeseen tiedotus ja informaatiotilaisuuteen ja julkisesti esillä olevaan asiakirjatietoon liittyvä huomio! YVA asiakirjan mukaan Kurikan keskustaajama ei olisi hankkeen

vaikutusalueetta. Se miksi näin on, ei tullut mielestäni riittävästi selvitettyksi, vaikka ilmoitettiin, että tarkastelu mittapisteitä olisi koepumppauksista johtuen noin 130 asetettu ja niitä seurattu, mutta oliko keskustan alueella. Kolmen kuukauden ajanjaksollakin on varmaan tapahtunut pohjaveden yläpinnan tasolla muutoksia, entä kun pumpataan pidempään ja suurempia määriä? Kuultiin ainakin yksittäisestä talousvesikaivosta osallistujilta tämän suuntaista tietoa. Näitä vaan enää vähemmän Kurikassa on, koska kunnallinen vesilaitos on levittäytynyt useimpia kyliä myöten.

Kurikan keskustassa oleva keskustan maamerkki ja aktiivisessa käytössä oleva kivikirkko pysyy vajoamatta kostean saven sisällä, noin 2 m syvyydessä, olevalla hirsisellä arinalla tai kuten aikanaan rakentajat sanoivat lautalla. Epäilemättä alueen maaperän vesitaloudella, paineisella pohjavedellä on merkitystä. Nyt määritellyllä vaikutusalueella tai sen läheisyydessä voi olla samantyyppiselle perustukselle -myös 1800-luvulla - rakennettuja vanhoja asuintaloja. Näiden historiallisesti ja yhä käytössä olevien rakennusten säilymisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää tietää, että saven sisässä oleva kannatteleva hirsiarina ei ole vaarassa kuivua, eikä sitten pääse lahoamaan ja katoamaan tulevien vuosien saatossa.

Mielipide 7

Tällä hetkellä olevat putken linjaukset näyttävät osuvan omistamilleni maille/vuokramaille, joita on ... saakka. Meillä on jo haittana kaksi voimajohtolinjaa pylväineen, jotka haittaavat kasvinviljelyitä. Kyseinen putkilinjan kaivu operaatio sekoittaa maalajit ja salaojat lakkaavat toimimasta katkomisen takia, yleensä luvataan korjata, mutta jäävät kuitenkin aina korjaamatta. Hyvät pintamaat ja ravinteet sotketaan syvemmälle maahan, josta ne valuvat vesistöihin ja siitä on kymmenien vuosien haitta, koska myllätyillä ja kaivetuilla kohdilla ei kasva mitään. Kyseinen hanke sisältää kuitenkin tarkistus kaivoja/pumppuasemia ja, jos ne sijoitetaan keskelle peltoa, haittaa viljelystyötä. Jos kyseiset linjat osuvat pelloilleni/vuokramaille, vastustan hanketta erittäin paljon. Mielestäni linjalle oikea paikka olisi VT3 vierusta, jokiranta tai Sarvijoen kylän kautta Vaasaan.

Tästä hankkeesta ei ole Laihialaisille mitään hyötyä muutakuin tullaan pilamaan isäntien pellot ja metsät älyttömällä maansiirto töillä. Korvaukset ovat kuitenkin mitättömät haittaan nähden .

Mielipide 8

Kartta viivojen mukaan putkien linjaukset osuvat pelloilleni, jotka ovat Vastustan tällaista turhaa hanketta erittäin kovaa koska kaivannot pilaavat peltojen salaojat, peltojen rakenne menee kaivannoista pilalle eikä ne kasva hetkeen yhtään mitään. Hyvät ravinteet sekoitetaan syvälle maahan. Salaojat kaivetaan poikki eikä niitä edes korjata. Kaikki mahdolliset tarkastus kaivot ovat viljelytoimien edessä ja kaiken lisäksi ne hajoaa kun niistä ajetaan ylitse isoilla koneilla. Parempina vaihtoehtoina olisi kaivaa putket sarvijoen kautta Vaasaan.

Mielipide 9

Alta löytyvät omat huomioni YVA-ohjelmasta. Ne kohdistuvat Kurikan Viitalankylään.

Peltojen nykyistä laajempaa hyödyntämistä siirtolinjan vetokohdiksi tulee selvittää. Peltojen käytöllä voidaan paitsi minimoida tai jopa välttää kajoaminen asuinkiinteistöihin ja niiden lähiluontoon. Lisäksi peltojen luontoarvot ovat heikommat kuin ihmisten lähimetsien. Arvioinnissa tulee huomioida, miten haitallisten vieraslajien tahatonta levittämistä ehkäistään maa-aineksen oton yhteydessä. Vieraslajien leviäminen on yksi suurimmista uhkista luonnon monimuotoisuudelle. Haitallisista vieraslajeista ainakin lupiinia ja jättipalsamia esiintyy muun muassa Viitalantien, Viitalanojan ja siirtolinjaan yhdistettävän lähteen seudulla.

Arvioinnissa on huomioitava tarkemmin vaikutukset kyläkohtaisesti ihmisten asuinympäristöön ja kylän yleisilmeeseen. Viitalankylän kohdalla ehdotettu siirtolinja kulkee mm. Viitalantietä, jonka varrella asutus on tiheintä. Mikäli siirtolinjan raivausleveys on 10-12 metriä, ovat sen vaikutukset joissain tapauksissa merkittäviä yksittäisten asukkaiden lähiluontoon ja pihoihin, mutta myös koko kylän yleisilmeeseen. Näillä on myös pysyviä vaikutuksia asuinviihtyvyyteen.

Arvioinnissa tulee huomioida tarkemmin vaikutukset kiinteistöihin niin, että yksittäisten kiinteistöjen metsää ei kaadeta kohtuuttomasti tai kaiveta pihoja, siirretä tai pureta rakennuksia. Pihapiireissä on myös lähellä tietä erittäin vanhoja rakennuksia, jotka kertovat kylän historiasta. Lisäksi, mikäli siirtolinja toteutetaan esitetyn mukaisesti, tarkoittaisi se myös joissain tapauksissa kivaitojen ja istutusten tuhoutumista. Esitetty raivausleveys vaikuttaisi kohtuuttomasti siten myös pihojen yleisilmeeseen. Tällä olisi pysyviä vaikutuksia asuinviihtyvyyteen. Asukkaiden pihapiireissä ja niiden välittömässä läheisyydessä on suuria vanhoja puita, joilla on ekologista ja maisemallista arvoa. Ne ovat myös asukkaille merkityksellisiä kohteita, kuten kiinteistöjen vieressä olevat lähimetsät.

Mielipide 10

Alla huomioita YVA-ohjelmasta. Ne kohdistuvat pääosin Kurikan Viitalankylään.

Arvioinnissa tulee nykyistä laajemmin huomioida siirtolinjan välittömät ja välilliset vaikutukset paikallisesti linnustolle ja muulle lajistolle mahdollisen siirtolinjan kulkureitin varrella. YVA-ohjelmassa huomioidaan linnusto yhdessä lauseessa. Uhanalaisen ja huomion arvoisen lajiston kerrotaan lintujen kohdalla keskittyvän ainoastaan pelloille, eikä tätä avata laajemmin YVA-ohjelmassa. Tätä ei voi nähdä tarpeeksi kattavana selvityksenä. Uhanalaisen ja huomionarvoisen lajiston tarkastelu tulee ulottaa myös metsiin, jotka ovat mahdollisen siirtolinjan reitillä. Metsät ovat tärkeä elin- ja pesimäympäristö monille Suomen linnuille ympäri vuoden. Erityisen tärkeä kartoitus on sellaisten metsien kohdalla, jotka ovat kooltaan suhteellisen pieniä, mutta monimuotoisuudeltaan arvokkaita. Mahdollisen siirtolinjan kulkeminen näiden kautta voi vaikutuksiltaan olla tällöin merkittävä takaisku paikallisesti luonnon monimuotoisuudelle, mutta myös ihmisille merkityksellisen lähiluonnon katoamisena tai kaventumisena.

Siirtolinjan vaihtoehtoja on lisättävä, sekä vaikutukset paikallisesti ihmisten asuinympäristöön ja lähiluonnon monimuotoisuuteen on kartoitettava nykyistä paremmin. YVA-ohjelmassa todetaan, että tarkoitus on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa ympäristöarvoille, asutukselle ja ihmisen hyvinvoinnille. Nyt esitetyn siirtolinjan kulkukohdan mukaan nämä eivät toteudu esimerkiksi Kurikan Viitalankylän kohdalla. Ehdotettu siirtolinja tulisi kulkemaan kylän tiiviimmin asutettujen teiden varsilla, kuten Viitalantien. Näiden varrella on rakennuksia, mutta myös erittäin vanhoja puita lähellä tietä. Rakennukset ovat joko ihmisten asuttamia taloja tai kylän historiasta kertovia vanhoja rakennuksia. Puilla taas on tärkeä arvo paikallisluonnolle ekologisesti, mutta myös maisemallisesti, sekä ne ovat tärkeä osa kyläläisten kotien ja viihtyisyyden kokonaisuutta. Jatkuvasti karttuva tutkimusnäyttö osoittaa, että luonnon tila ja ihmisen hyvinvointi ovat riippuvaisia toisistaan.

Lisäksi Luonnonvarakeskuksen ja Terveiden hyvinvoinnin laitoksen (THL) viime vuonna tekemän selvityksen mukaan erityisesti lähiluonto ja sen laadukkuus ovat avainasemassa luontoympäristöjen terveyshyötyjen saavuttamiselle. Nyt suunniteltu siirtolinja tekisi pysyvää kohtuutonta tuhoa tietyissä kohdissa paikallisesti kyläläisten lähiluonnolle, kun huomioidaan niiden nykyinen koko. Näissä metsissä on tavattu pelkästään linnuston suhteen muun muassa erittäin uhanalaista hömötiaista. Nämä metsät sijaitsevat myös kiinteistöjen välittömässä läheisyydessä ja ovat erottamaton osa kodin kokonaisuutta, sekä asukkaille tärkeitä ympäristöjä. Ihmisten lähimetsien koskemattomuus olisi

hankkeessa taattava myös siksi, että niiden ekologiset merkitykset ja luontoarvot on kiistatta suurempia kuin ihmisen jo ennestään rajusti muokkaamien alueiden, kuten peltojen. On myös tarkasteltava mikä vaikutus puuston katoamisella mahdollisen siirtolinjan reitin varrelta on erityisesti pienille linnuille, joille ne tarjoavat turvallisen siirtymän paikasta toiseen.

Mielipide 11

Arviointiohjelmassa tulee huomioida tarkemmin vaikutukset ihmisten asuinpaikkojen lähiympäristöihin. Mikäli siirtovesiputken linjaus on nyt esitetty, se tarkoittaisi voimakkaita kaivuutöitä ihmisten pihapiireissä sekä puiden, istutusten, kiviaitojen ja rakennusten tuhoutumista tai purkamista. Lisäksi linjaus tien varressa voi tarkoittaa joidenkin kiinteistöjen tai metsätilojen osalta suuren osan koko tilan metsästä kaatamista pysyvästi ilman kunnollista korvausta. Usein nämä ovat lähellä ihmisten pihapiirejä ja heille tärkeitä ympäristöjä. Lisäksi varsinkin pihojen lähellä on usein suuria, vanhoja puita, joilla on maisemallista ja ekologista arvoa.

Mielipide 12

Haluan antaa mielipiteeni Kurikan syväpohjavesihankkeesta. Mielipiteeni koskee Kurikan Viitalankylän aluetta ja sinne suunniteltua siirtolinjaa. Pyydän, että otatte huomioon siirtolinjaa suunniteltaessa, että Viitalantien varressa on useita asuintaloja pihoineen, jotka joutuisivat siirtolinjan toteutuessa tämän suunnitellun linjan alle.

Asuintalojen lisäksi Viitalantien varrella on Klasilan kohdalla (Viitalantie 479) n. 200 vuotta vanha aitta, joka on kulttuurihistoriallisesti tärkeä osa maisemaa ja alueen maanviljelyn historiaa. Aitta on edelleen käytössä. Jos linja tehtäisiin Viitalantietä pitkin, tämä aitta jäisi sen alle. Klasilan alue on erittäin vanhaa asuinpaikkaa, sieltä on löytynyt vuonna 2001 kivikautisen ajan asutukseen viittaavia löytöjä ... ja aiemmin myös vasarakirveslöytö. ... Raportissa sivu 88.

Viitalantien varrella on myös metsää, jotka ovat asukkailleen tärkeitä virkistyskohteita. Toivon, että otatte huomioon mittavan haitan, jonka linja näin toteutuessaan aiheuttaisi Viitalantien varrella asuville sekä alueen kulttuurihistoriallisten rakennusten merkityksen ja harkitsette muiden vaihtoehtojen löytämistä siirtolinjan suhteen.

Mielipide 13

Omistamme Laihialla maa-alat ... Alat sijaitsevat Kurikan syväpohjavesihankkeen mahdollisen siirtolinjan suunnittelualueella. Aloihin kuuluu aktiivisesti viljelyksessä olevaa peltoa, vanhaa metsätalousmetsää ja maatalousasuinalue. Maaperä on melko humuspitoista entistä merenpohjaa, joten happaman sulfaattimaan esiintymistodennäköisyys on suuri. Vedenojan pohjavesialue on suunnitellun siirtolinjan läheisyydessä. Metsämaat ovat kivistä, hienojakoista kangasmaata ja metsiin on myrskykaatojen myötä kertynyt paljon lahoppuuta.

Olemme tutustuneet siirtolinjasuunnitelmiin ja huolestuneina todenneet, että siirtolinjan kaivamisen kaikkia haittavaikutuksia ei pystytä tarkasti kirjaamaan, koska siirtolinjan mahdollinen sijainti on niin epätarkka. Hahmoteltu siirtolinjan sijainti vaihtelee kohdallamme kuvasta riippuen noin 600 metrin leveydellä. Ennen kuin kunnollinen haittavaikutusarviointi voidaan laatia, tarvitaan tarkempi selvitys suunnitelmista. Suunnitelman tarkentumisen myötä tulee maanomistajille ja muille alueen asukkaille tarjota uusi mahdollisuus arvioida hankkeen ympäristövaikutuksia alueeseen. Tarkasta sijainnista riippumatta siirtolinjalla tulisi olemaan merkittäviä haittavaikutuksia maanviljelykseen sulfaattipäästöjen leviämisen myötä.

Riskinä on myös läheisten pohjavesialueiden saastuminen. Kaivaminen lisäisi maaperän tiivistymistä, joka vaikeuttaisi viljelyä ja metsänhoitoa. Metsäalalle siirtolinjaa ei yksinkertaisesti kannata rakentaa; arvokkaita hiilinieluja ja monimuotoisuuden ja lajikirjon mahdollistajia ei kannata tuhata. Linjan rakentaminen metsäalueille lisäisi myrskytuhoja tuulitunneleiden syntymisen myötä. Ehdotamme, että mikäli hanke toteutuu, siirtolinja sijoitettaisiin joko (vaihtoehto 1) nykyisen voimalinjan yhteyteen, joka on jo raivattu, suora linja, tai sitten (vaihtoehto 2) Kuismalantien, Poikkien ja Ratikyläntien myötäisesti tien viereen. Vaihtoehto 1 olisi lyhin reitti, ja vaihtoehdolla 2 olisi pienimmät haittavaikutukset ympäristöön. Toivomme, että nämä seikat otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa. Mikäli tarvitaan lisätietoja, olemme valmiita keskustelemaan asiasta tarkemmin. Yhteyshenkilönä toimii ...

7 LIITEKUVAA

Mielipide 14

Totean aluksi, että meillä kuntalaisilla on käynyt mielessä monenlaisia kysymyksiä:

- Kuka on hankkeen **alun pitäen pannut liikkeelle** eli onko ELY-keskus omasta aloitteestaan ryhtynyt tutkimaan pohjavesiä vai onko alkuperäinen ajatus tullut muualta?
- Jos ELY-keskus on liikkeellepanija, onko se tarjonnut jollekin pohjavettä?
- Kuka on Sitowise Oy:n toimeksiantaja ja kuka maksaa sen laskut? Kenelle siis laskut menevät ja **kuinka paljon yhtiö on tähän mennessä kaiken kaikkiaan laskuttanut hankkeen toimeksiannon hoitamisesta?**
- Jos te ette pysty vastaamaan edellä esitettyihin kysymyksiin, tiedustelen, mistä voin kysyä niistä edelleen?

Pohjavesihanketta koskevassa tiedotustilaisuudessa 6.2.202 Kurikan Kampuksella tuli esiin muun muassa seuraavia seikkoja:

Sitowise Oy:n 7.1.2025 päivätyssä Kurikan syväpohjavesihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa koskevassa laajassa yhteenvedossa todetaan muun muassa seuraavaa:

*”Vaasan Vesi -liikelaitos ja Kurikan Vesihuolto Oy suunnittelevat Kurikassa sijaitsevan syväpohjaveden käyttöönottoa. **Vaasan Vesi suunnittelee** hyödyntävänsä Kurikassa sijaitsevan syväpohjavesi-muodostuman vettä **rakentamalla vedenottamoita, vedenkäsittelylaitoksen sekä raakaveden ja talousveden siirtolinjoja**. Hankkeen myötä tuotettaisiin vettä Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle Vaasan ja Kurikan kaupunkeihin **150 000 ihmisen, maatalouden ja elintarviketeollisuuden tarpeisiin**. Tavoitteena on noin 20 000 m³ /vrk vedenottomäärä.”*

*”**Hankkeesta vastaava** on toiminnanharjoittaja tai se, joka muuten on lain mukaan vastuullinen tarkoitetun hankkeen toteuttamisesta. Hankkeesta vastaavat ovat Vaasan Vesi ja Kurikan Vesihuolto Oy.”*

”Vedenottohankkeessa tarkkailtavia vaikutuksia voivat olla pohjavedenoton aiheuttama maaperän painuminen tai luontotyyppien muutokset. Vedenottoluvan hakemista varten seuranta tehdään koepumppausten yhteydessä. Jos vaikutusten seuranta katsotaan tarpeelliseksi, esitetään arviointiselostuksessa ehdotus seurantaohjelmaksi. Yksityiskohtainen seurantasuunnitelma suunnitellaan ja esitellään lupahakemuksen yhteydessä ja sitä täydennetään lupamääräysten mukaisesti.”

Ensimmäisessä kappaleessa **Vaasan vesi suunnittelee** rakentavansa **vedenottoa, vedenkäsittelylaitoksen sekä raakaveden ja talousveden siirtolinjoja** ja että vettä tuotettaisiin muun muassa Vaasan ja Kurikan kaupunkeihin **150 000 ihmisen tarpeisiin**. Tähän totean, että Vaasassa ja Kurikassa on **yhteensä 89.500 ihmistä. Onko siis tarkoitus, että Vaasa jakaisi vettä edelleen?**

Eivätkö siinä tapauksessa sitä hyödyntävät tahot maksaisi veden toimituskustannuksista mitään? Jos niin olisi, kyse olisi ”hyväuskoisten hyväksikäytöstä” (ks. tästä liite 1).

”Hankkeesta vastaava on toiminnanharjoittaja tai se, joka muuten on lain mukaan vastuullinen tarkoitetun hankkeen toteuttamisesta. Hankkeesta vastaavat ovat Vaasan Vesi ja Kurikan Vesihuolto Oy.”

Tilaisuudessa selvisi, että vesiputkea varten hakataan maastoon 10-12 metriä leveä ura, jossa ei saa kasvaa lainkaan puita. Mitään ei puhuttu siitä, **kuka lunastaa tarvittavat maa-alueet**, mutta jostakin muistelisin nähneeni, että Kurikka olisi jo lunastanut täällä olevia alueita. Onko ELY-keskus mukana maa-alueiden lunastuksessa, joita laskelmani mukaan lunastetaan kaikkiaan **80-100 ha**. Ottaako ELY-keskus mitenkään kantaa siihen, kenen korvattaviksi jäävät uran maiden lunastushinnat (1-2 milj. euroa), putken tulevien rikkoutumisten korvaukset, mahdolliset ympäristövahingot, uran raivaukset sen johdosta, ettei uralle pääse kasvamaan puustoa ja mahdolliset muut putken vetämisestä aiheutuvat vahingot. Jos ELY-keskus ei ota näihin lainkaan kantaa, pyydän siitäkin kannanoton, jotta voin kääntyä suoraan asioista päättävien tahojen puoleen.

Jos lupa myönnetään, ottaako ELY-keskus jotenkin kantaa siihen, kuinka paljon Vaasa saa käyttöönsä pohjavettä, koska minulla on tieto, että se olisi 14.100 m³/vrk vai myönnetäänkö **pohjaveden ottolupa tietylle vesimäärälle** ja Vaasalle toimitettavan veden ottomäärä jää Kurikan ja Vaasan keskenään sovittavaksi. Haluan siihenkin ELY-keskuksen kannanoton.

Tämä hanke on ainoastaan Vaasan intressissä, koska meillä Kurikassa on jo tälläkin hetkellä erinomainen veden laatu. Tällaisessa tilanteessa, jossa tietylle taholle myönnetään oikeuksia, on selvää, että edunsaaja, jonka intressiä hankkeessa pääosin turvataan, korvaa kaikki hankkeesta aiheutuvat vahingot, kuten esim. vesiosuuskuntien omien kaivojen kuivumisesta aiheutuneet vahingot sekä Kurikan kirkolle ja muille rakennuksille (kerrostalot, omakotitalot) jne. koituneet haitat. Kun jo tässä vaiheessa haittoja pohditaan, kullakin kai jo tässäkin vaiheessa siitä jo jotakin lausutaan. Joka tapauksessa katson, että tästä pitää saada **ehto vedenottoa koskevaan lupaan**. Jos meille kuntalaisille ei enää tämän jälkeen tarjoudu mahdollisuutta lausua asiasta, pyydän, että vaatimukseni viestitetään lupaviranomaiselle.

Jo yksistään 14.6.2016 julkistetun ja esitteen ”Vaasan ja Kurikan Syväpohjavesihanke” (liite), jonka alla ovat Kurikan Vesihuolto Oy:n toim.joht. ... ja Vaasan Vesi –liikelaitoksen toim.joht. ... tiedot, sivulla 25 on tieto, että hankkeen tutkimuskustannukset ovat 2,6 milj. euroa ja sivulla 26 mainittujen tutkimuskustannusten lisäksi investointisumma olisi 25 milj. euroa eli Kurikan osuus (18 %) merkitsisi meille kurikkalaisille noin 5 milj. euron osanottoa hankkeeseen. Lehtitietojen mukaan hankkeen kustannusarvio olisi nykyisin jo 60 milj. euron luokkaa.

Saamani käsityksen me kurikkalaiset emme suostu osallistumaan enää mihinkään ”lisäsatsauksiin”, jotka koskevat pohjavetemme johtamista Vaasaan, koska jos meillä on pohjavettä runsaasti käytössämme, meillä on kaupungin palveluksessa henkilökunta, jonka uskoisi pystyvän hankkimaan sille käyttäjiä. Jos joku muu haluaa hyödyntää pohjavettämme, hän voi jatkaa siitä yksin hakemusta, mutta katsomme, ettei edes konserniyhtiöllämme ole oikeutta sitoa meitä mihinkään lisämaksuihin asiassa.

Vaikka tiedotustilaisuudessa todettiin, ettei taloudesta ollut lupa keskustella, Kurikan Vesihuolto Oy:n toim.joht. ... sivusi myös niitä asioita. Koska en tiedä, missä vaiheessa sitten Vaasan Vesi – liikelaitokselle ja Kurikan Vesi Oy:lle voisi tuoda asiaa julkisesti tietoon, totean, että Vaasan Veden mukaan mistään muusta sopimusta ei ole tehty, kuin pohjavesiasian alkututkimuksista ja senkin sopimuksen on ilmoitettu olevan salainen. Ymmärrän sen, että tässä pohjaveden tutkimus- ja selvittelyvaiheessa olemme olleet myös maksajina mukana, mutta kun tämän jälkeen hyödynnämme omaa pohjavettämme osallistuttuamme perusselvittelyihin jo miljoonaluokan satsauksilla ja meidän tarvitsemamme osuus on siltä osin jo täytetty, miksi me osallistuisimme merkittävällä panoksella eli vesilaitosten suunnittelemalla 18 %:lla siihen, että ilmaista pohjavettä toimitettaisiin suunnitelmien mukaisella määrällä muualle. Käsitin myös ... puheista, että Kurikalla tulisi olemaan äänienemmistö mahdollisessa ”Tukkuvesi Oy:ssä”, vaikka Vaasa maksaisi kustannuksista valtaosan. Sitä on kyllä vaikea uskoa. Jos vielä joku **uusi sopimus** seuraavia hankkeen osia varten tehdään, totean, että sitä kaupungin täysin omistama konserniyhtiö ei voi tehdä omin päin, vaan siihen tarvitaan **kaupungin hallintoelinten hyväksyntä** eikä tuo sopimus voi siten jäädä **salaiseksi. Kuntalaisena huolestuttaa myös se, mihin lisäsatsauksiin Kurikan Vesihuolto Oy meitä sitoisi, kun sillä on jo kaupungilta lainaa 17,8 milj. euroa.**

Kun tätä mielipidettä lukevat myös henkilöt, jotka osaavat siihen vastata, **kysyn, että kenen tai keiden nimissä aikanaan haetaan tämän hankkeen osalta vedenottolupaa vesioikeudelta?**

Koska jo hankkeen esittelyssä kävi ilmi, että kurikkalaisilla on pelko tiettyjen haittojen ilmenemisvaarasta, esitän **arviointiselostukseen liitettäväksi ehdotuksen yksityiskohtaiseksi seurantasuunnitelmaksi ja että sitä täydennetään lupamääräysten mukaisesti.**

LIITE

Mielipide 15

Lausunnonta korpiluhdan vesiosuuskunnan puolesta.

Meillä on vesiosuuskunta on tuonut veden jo noin 70v. 9 kiinteistöön. vuosikymmenten saatossa on niistä 3-4lla ollut karjaa. Vesi on aina riittänyt jopa kun kylällä on ollut karjaa ja kuivuutta. Jos meidänkin kaivo kuivataan , niin katson siitä syntyvien kulujen ja käyttöveden alueen talouksille olevan 0€/m3, koska on aiheutettu nykyiseen stabiiliin vesitilanteeseen vettä pumppaamalla ja syntynyt vahinko on vedenotosta johtuvaa.

omasta puolestani

... on esimerkiksi kuivaaja. Syksyisin kuivaaja on täynnä viljaa. Veden pumppauksesta voi maan pinnan muutokset/kuivaminen ym voi saada kuivaajan paalutuksen pettämään, jolloin katson syyllisen olevan pohjaveden pinnan laskemisen ja korvausvelvollisuus syntyy. Alueella on tuotettu ruokaa jo vähintään 150v. alueen karjatilat ovat ajaneet pelloille kierrätyslannoitteita(paskaa) sekä normaali hyvä kasvinsuojelu ei ole estynyt. Pohjavesi on ollut ns. syväpohjavettä, eikä aiemman tiedon mukaan normaalilla viljelyllä ole ollut vaikutusta pohjaveden laatuun. Tätä normaalia ruoantuotantoa ei saa vaikeuttaa. Mahdollisista vesiputkien vedosta kasvukauden aikana tulen vaatimaan korvaukset, enkä anna omille mailleni niitä vetää touko-elokuun välisenä aikana, ilman että siitä kaivuajankohdasta etukäteen sovitaan.

Mielipide 16

Arviointiohjelman kohdassa 4.5 sivulla 24/97 esitetty väite, että ”todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ... keskittyvät rakentamisaikaan”, on ehdottomasti virheellinen.

Kyseisellä sivulla näkyvän arviointikehikon mukaisesti tarkasteltuna hankkeen olennaisin asia, yhteiskunnallinen merkitys, tuo Vaasalle viisiportaisella asteikolla voimakkaita, tosin vain sen oman alueen kehitystä edesauttavia, maailman tappiin ulottuvia myönteisiä vaikutuksia. Hankkeen toisen osapuolen Kurikan näkökulmasta hanke sen sijaan voi tuoda Kurikasta Kaskisiin saakka ulottuvalle radanvarsialueelle sekä Kaskisten satamalle maailman tappiin ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Selitän asian: Vaasassa nyt verkostoon pumpattu vesimäärä on 14100 m³/d ja Kurikassa 3700 m³/d. Kun esiintymän aiottu vedenotto on 20000 m³/d, jää ”ylimääräistä” vettä jäljelle 2200 m³/d = 800000 tonnia/a. Äskeinen tonnimäärä vastaa tarkalleen Kaskisten rauenneelle taivekartonkitehtaalle Suupohjan rataa pitkin tuotavaksi aiottua miljoonan kuution puutavaramäärää. Kun tieto tehdashankkeen raukeamisesta saatiin, sai väylävirasto syyn sulkea koko rataosan (laiminlyötyään aikaisemmin teräsiltojen huollon, saaden siltojen kunnosta toisen syyn sulkemiselle).

Oletan, että ELY-keskuksen henkilöstö tietää ilman mitään selittelyä rautatien merkityksen teollisuudelle. Tämä pätee erityisesti Kurikkaan, joka helposti on palautettavissa merkittäväksi teollisuuskaupungiksi käyttäen vipuvartena n. 160 milj. euron (tämän päivän kurseilla) osakevarallisuuttaan.

Oletan myös, että ELY-keskuksen henkilöstö tietää pulloitetun veden merkityksen teollisena tuotteena. Tiedon virkistykseksi merkitsen tähän kuitenkin sen, että maailmanlaajuisesti pulloveden rahallinen arvo ”FinnSringeinä” on 8750, ja vesimäärinä 5000 ”FinnSpringiä”, kun 1 ”FinnSpring” = 29 milj. euron liikevaihto ja 90 milj. litran vesimäärä.

ELY-keskusta kiinnostanee se, että koko Suomeakin koskien lähdevesiteollisuudella on käytännössä rajattomat markkinat varsinkin siksi, että Maamme on harvaan asuttu ja harvaan teollistettu, siten puhtaan, raikkaan ja vielä runsaan veden maa. Kurikan tapauksessa on edullista se, että laatu- ja määrätutkimukset ovat pitkällä niin, että kurikkalainen pullottamo 2,2 milj. litraa/d, voi olla alan pilottilaitos kontti-/vientisatamanaan Kaskinen.

Tähän asti puhuttua muotoa, että Vaasa saisi käytettäväkseen 82 % vedestä, lopun 18 % jäädessä Kurikkaan, on pidettävä Vaasan röyhkeänä uuskolonialistisena hyökkäyksenä Kurikkaa vastaan. Tässä tausta-apuna

Mitä tulee rakennusaikaisiin ympäristövaikutuksiin, en ole niistä huolissani, vaan luotan suomalaiseen ammattitaitoon ja työmaatarkastuksen vastuullisuuteen.

Mielipide 17

... sijaitsee ..., josta pohjavesi esiintymä on havainnoitu. ..päärakennus on hirsirunkoinen, tulevien suurien jopa 25 000 l /vrk pumppaukset tulevat varmasti näkymään asuinrakennuksessamme, sekä myös koko kurikankyllän muillakin savipedin päällä olevilla vanhoilla rakennuksilla(kirkko) Tilallani vesi tulee omasta kaivosta. Koe pumppauksien aikana veden pinta on laskenut kaivossa, ja myös napureiden kaivojen pinnat ovat laskeneet ... ympäröivällä alueella.

kylällä sijaitse maidontuottajia ja siipikarjan tuottajia jotka ovat investoineet maatalouden elinkeinoharjoittamiseen paljon, nykyisin pohjavesi alue on laajentunut todella suureksi hankaloittamalla maataloutta seuraavasti:

-lietelannan levitys

-kuivalannan levitys

-tuotantotilojen laajentaminen

-kasvinsuojelu aineiden suuret rajoitukset(hankaloittaa suuresti nykyisillä aineilla saada onnistuneita satoja)

Toivon suuresti että ymmärrätte ja otatte meidät maatalousyrittäjät huomioon jotka tuottavat kotimaisen ruuan kauppoihin, sielä päätösiä tehdessänne.

Mielipide 18

Kantamme vesi hankkeeseen Olin kuulemassa Kampuksella 6.2 hankkeesta ja syväpohjaveden siirtoputken rakentamisesta Kurikasta Vaasaan! Tulen vastustamaan tätä hanketta monestakin erisyystä, sen alueelle aiheutuvat haitat on monta kertaa saavutettua hyötyä suuremmat. Hanke aiheuttaa niin yksityisille kuin yrityksille ja yhteisöille ylitsepääsemättömiä taloudellisia ja henkisiä menetyksiä. Vaasa voi jo nyt nykytekniikalla puhdistaa pintavedestä ja merivedestä asukkailleen juomavettä, se vain on tulevaisuuden ainut vaihtoehto monella paikkakunnalla. Varoittavia esimerkkejä maailmalta löytyy kun pohjavettä, kaasua tai muuta luonnonvaraa otetaan maan uumenista, maa vajoaa kuten Italiassa Venetsian kaupungille on käynyt kun pohjavettä otettiin kaupungin alta. Kurikan kaupungintalo vajosi ja piti purkaa pois kun pintavedet johdettiin jokeen, tämä asia on tiedostettava .

Tämän suuruusluokan haittoja ei voi rahalla korvata, ja monet vauriot paljastuvat vasta vuosikymmenten kuluttua, jolloin mitään ei ole enää tehtävissä. Tällä alueella on paljon vanhoja hirsipatjan päälle rakennettuja taloja. Ja jos pohjaveden pinta laskee, kuivuu hirsipatja ja lahoaminen alkaa ja vauriot näkyvät vasta vuosikymmenten kuluttua, jolloin ei enää ole mitään tehtävissä. Kärsijöinä on paikalliset asukkaat ja monet elinkeinon harjoittajat sekä teollisuus.

Olen asunut koko ikäni tällä alueella ja tiedän mitä on asua pohjavesialueen suojavyöhykkeellä, määräyksiä ja rajoituksia tulee lähes joka asiaan. Tämä on suuren luokan tulonsiirtoa Vaasalaisille, Vedenottoalue ei nykyisinkään komeile tulotilastoissa ja jos tämä hanke toteutettaisiin se olisi kuoleman isku monelle elinkeinonharjoittajalle ja maatalousyrittäjille suorastaan katastrofi! Alueella on paljon asutusta, maataloutta ja yritystoimintaa, toisin kuin Kauhajoen Perähyypässä, jonka valuma-alueet on lähinnä metsän peitossa. Tämä hanke rajoittaisi monin tavoin alueen teollisuutta ja kauppaa ja ennen kaikkea maataloutta, joka tuottaa meille ruokaa lähes ilmaiseksi.

.... omakotitalo + talousrakennukset ns. järven päällä, rakennusten korkeutta on mitattu vuosia, jona aikana rakennukset ovat pysyneet paikallaan, eikä ole kivijalat katkenneet. ... useita teollisuushalleja tällä alueella, joiden kuntoa tulen seuraamaan tarkasti. Jo pelkästään maatalous ja siihen liittyvät palvelut ja teollisuus ovat merkittäviä työllistäjiä alueella. Tästä hankkeesta johtuvat haitat olisivat miljardi luokkaa ja huonontaisi merkittävästi tulevaisuuden teollisuuden ja kaupan mahdollisuuksia. Nykyisin Kurikan tarvitsema vesi omaan käyttöön aiheuttaa jo tarpeeksi haittaa ja rajoittaa monta elinkeinoa, lisää ei kaivata yhtään. Esimerkkinä siitä, ... aikoi viime vuonna vaihtaa lämmityksen sähköstä maalämpöön, eli putkea peltoon n.1 metrin syvyyteen. Ei tullut rakennuslupaa koska asunto on pohjavesi alueella. Kuka maksaa haitan lämmittää kalliimmalla sähköllä?

Ja tulevaisuudessa paljon muuta haittaa. Mitä putkiston rakentamisessa tulee haittoja, ne on tietysti kertaluonteisia, mutta siinä tuhotaan peltojen salaojituksia, puroja ja kansallismaisemaamme. Putkisto ja sen kunnossapitäminen on iso työ ja aiheuttaa jo olemassaolollaan monenlaista vaaran paikkaa. Putkirikko voi aiheuttaa lyhyessäkin ajassa valtavien maamassojen liikkumisen ja sortumavaaran

tiestölle, radalle, kiinteistöille, ym. ym. Todellinen vaara on olemassa. Tämän projektin selvityksen pitää lopettaa tähän, tämä on aivan järjetön hanke. Monessa asiassa kärsijöitä arvaamattoman paljon! Jos kellään on enää maalaisjärkeä tallella ajatelkaa näitä asioita. Ei rahalla kaikkea saa, hanke aiheuttaa nyt jo suunnatonta huolta nykyisille ja tuleville sukupolville. Projektin seurauksena alue muuttuu pikkuhiljaa luonnonsuojelu alueeksi!

Mielipide 19

Muutamia ajatuksia kyseisen projektin tiimoilta. Kurikkaa voi pitää yhtenä ihmeenä tällaisten vesivarojen löytymisen ansiosta ,joskin se varmaan vielä joutuu harkitsemaan niiden käyttöä Vaasan veden tarpeisiin. Kellään ei ole ennakkotietoa tulevasta pumppauksien aiheuttamista seurauksista koska se on mittakaavaltaan ja otettavan veden määrällä mitattuna iso. Mitä tapahtuu alueella olevilla rakennuksille ,ekosysteemille siitä ei kellään ennako käsitystä. Rakennuksia ja asuntoja on ennakkomitattu painumisen varalta, mittaus ei kerro totuutta kun ei ole kiinteää peruskallioon olevaa kiintopistettä. Mitä rajoituksia tulee alueella harjoittavien maatalousyrittäjäin kannettavaksi ,nykyisellään jo rajoitetaan kasvinsuojelu aineiden käyttöä,lannoitustasoa ,ja kuka korvaa siitä syntyvät ylimääräiset kustannukset. Saako aluella asentaa maalämpökaivoja ? Syväporakaivoja oman talouden käyttöön ? Tällaisia kysymyksiä voisi lisätä pitkän listan.

Allekirjoittanut on seurannut projektia aivan alkuhetkistä ...

Mielipide 20

Kurikan syväpohjavesihankkeen tiedotustilaisuus pidettiin 6.2.2025 Kurikan Kampuksella. Esitysten ja käytyjen keskustelujen perusteella yllätyin, kuinka suuresta asiasta onkaan kysymys. Jos vedenotto tulisi olemaan vuositasona esimerkiksi VE2:n mukainen, tarkoittaisi se, että vettä pumpattaisiin Kurikan muodostuman ”alta” vuositasona noin 7,3 miljoonaa kuutiometriä (vesipatsas, jonka mitat ovat 100 m x 100 m x 730 m).

Mielestäni, mikäli vettä aletaan tulevaisuudessa viemään putkella Vaasaan, tulee aivan ensimmäisenä selvittää vastuu- ja korvauskysymykset. Kuka tai mikä taho on korvausvelvollinen, jos nykyisten yksityisten vesiosuuskuntien lähteistä tai kaivoista loppuu vesi? Entä millä ja kenen rahoilla korvataan veden pumppaamisesta mahdollisesti rakennuksille aiheutuvat vahingot? Mitä mahdollisia rajoitteita tulee maataloudelle Kurikka-tason vedenotosta? Kuinka kompensoidaan?

Vasta sitten, kun vastuu- ja korvausasiat on tarkalleen mietitty, päätetty ja esitetty seikkaperäisesti esimerkiksi yllä olevista asioista, on mahdollista siirtyä asiassa seuraaviin vaiheisiin.

... **Hirvelänkylän vesiosuuskunnassa**, jonka lähdekaivot sijaitsevat Kylänvuoren itäpuolella Rinteentien läheisyydessä. Vettä osakastalouksiin on tullut säännölliseen tahtiin ja riittävästi jo reilut 100 vuotta. Esitän huoleni veden riittävydestä meidän ja kaikkien muiden syväpohjavesialueella sijaitsevien yksityisten vesiosuuskuntien puolesta, kun vettä aletaan koepumppaamaan. Ja kuinka käy, jos putkilinja Vaasaan joskus rakennetaan?

Viitalankylän ohitus. Mikäli syväpohjavesihanke etenee rakennusvaiheeseen, olisi mielestäni järkevämpää suunnata putkilinja Antilantien ja Hirveläntien risteyksen kohdalta viljelysmaiden kautta Tuomistojen talojen alapuolelta kohti Viitalankylään rakennettua pumppuasemaa. Siellä pumppuaseman lyhyt linjan yhdistäminen runkolinjaan ja sitten kohti Nopankylää. Näin välttyttäisiin Viitalankylän kylätaajaman pirstoutumiselta, eikä tarvitsisi rakentaa pumppuasemalta ylimääräisiä metrejä haukkaavaa siirtolinjaa runkolinjaan.

Mikäli kuitenkin päädytte viemään runkolinjan Viitalankylän kautta Hirveläntien vartta pitkin, tulee putkilinja rakentaa ehdottomasti Hirveläntien eteläpuolelle. Hirveläntien pohjoispuolelle on nimittäin aikoinaan kaivettu vesi- ja viemärilinja Viitalankylästä Pättikankaan talolle saakka. Lisäksi ... lähdekaivo, joka tuhoutuisi, mikäli runkolinja tehtäisiin Hirveläntien pohjoispuolelle.

Tässä muutamia asioita huomioon otettavaksi, kun jatkatte hankkeen YVA- arviointianne.

Mielipide 21

Muutamia asioita Kurikan syväpohjavesihanketta koskien,

- Ensinnäkin hanke on LAITON!! Yksityisten maanomistajien omistamille kiinteistöille ei ole mitään oikeuksia tulla kaivamaan älyttömiä kaivantoja metsiä ja pelloja vahingoittaen.
- Runkolinjan vaihtoehto Laihian kohdalla on ainakin aivan älytön! Kiertelee missä sattuu! Huoltoreitit olisi todella hankalat ja korvaukset nousisivat miljooniin.
- Peltolohkot halkaiseva runkolinja tuhoaisi peltomaiden salaojastot! Tällainen RIKOLLINEN toiminta vaatisi koko peltolohkon salaojien uusinnan! Uuden salaojan hehtaarihinta on noin 3000€/ha. Tämän voi kertoa esim. 500ha:lla niin saadaan 1500000€ +lisätyöt. Korvattavaa tulee reilusti. Peltolohkot vaatisivat reilun kalkituksen vuosien ajan koska kaivantojen kaivuunmaa sekoittuisi pintamaahan laskien peltujen ph:n. Korvattavaa tulee reilusti.
- Metsiin tuleva linja pitäisi pitää puuttomana, tästä tulisi vuosittain korvattavaa metsänomistajille. Metsäkato on laissa KIELLETTY! Korvattavaa tulee reilusti.
- Järkevä runkolinja olisi putkelle laittaa jonkun valtatie ojanluiskaan.
- Tai vetää putki esim. Ruotsista merenpohjaa pitkin.

Mielipide 22

Jätän huomautuksen Kurikan syvävesipohjahankkeesta. Siirtolinja A2 Paulaharju Itä on suunniteltu ... Linja ei ole järkevä toteuttaa siihen, koska salaojat ja vesijohdot pellolla menee kaikki poikki kaivuutöiden aikana. Salaojat on tehty pelloilleni vielä tiiliputkilla, jotka on todella vaikea korjata alkuperäiseen kuntoon, kuin linjat katkotaan. Lisäksi tuolla kaivuussyvyydessä, johon runkolinjaa on suunniteltu, niin löytyy maaperästä kiviä. Kaivannon kohdalla ne sitten löystyy ja vuosien saatossa linjan kohdalta on vuosittain kerättävä kiviä pelloilta. Putkilinjaus A1 Paulaharju länsi on järkevämpi vaihtoehto. Noudattele tielinjausta ja menee osittain metsässä. Tällöin mahdolliset putkivuotojen korjauksetkin on helpompi toteuttaa.

Suurena huolenaiheena on myös syvävesipohjahankkeen veden oton vaikutukset Kampinkylän kiinteistöjen vajoamiseen. Vuorokauden aikaiset vedenottomäärät ovat todella rajuja. Tästä tulee seuraamaan pakostakin maaperän vajoamista ja yksityisten kaivojen kuivumista. Täten ehdotan, että hanketta ei aloitetta ja mennään tilanteen VE0 mukaan.

Mielipide 23

Kurikan syväpohjahankkeen siirtolinjalla on merkittäviä haitallisia vaikutuksia maaseutumaiselle alueelle valtatie 3 vaikutusalueella Laihialla.

Siirtolinja suunnitellaan vedettäväksi Laihian läpi valtatie 3 rinnalla paikoin ahtaistakin kohdista, joista ei löydy 10 metriä vapaata johtoaluetta. Valtatie 3:n varrella on asuinrakennuksia, joille tällaisesta

puuttomasta 10 metrin linjasta on suuria haittavaikutuksia sekä maisemallisesti, että asumismukavuuden kannalta.

Esimerkiksi Laihian Torstilan kohdalla kulkee valtatie rinnalla niin Laihian kunnan vesijohto, kuin myös Torstilan vesihuolto-osuuskunnan vesijohto, joka risteää valtatie kanssa useasta kohdasta. Alueella on myös runsaasti sähkökaapeleita. Ahtaasta kohdasta voidaan mainita esimerkiksi Leppiöntien valtatieliittymän jälkeen, jossa kulkee myös kevyenliikenteen väylä. Lähistöllä on myös Museoviraston suojelemissa Huumuksenmäen useita hautaröykkiöitä ja maisemallisesti tärkeitä alueita. Alueen herkkyyks ei salli siirtolinjan rakentamista mistään kohdasta valtatie 3:n itäpuolelta.

Haitalliset vaikutukset asutukseen, olemassa olevaan Laihianjoen jokivarren merkittävään pohjalaistalojen alueeseen ja alueelle jo sijoittuvaan vesijohto- ja kaapeliverkostoon ovat merkittäviä. Kyseenalaistamme kyseisen siirtolinjan rakentamisen edullisuuden.

Mielipide 24

Ohjelma oli varsin niukkasanainen suunnitelmista arvioida siirtolinjan vaikutukset peltomaahan. Ohjelmassa mainitaan, että puusto tulee poistaa siirtolinja-alueelta (10-12 m), eikä puustoa voi enää istuttaa alueelle. Peltomaan suhteen rajoituksia ei mainita, eikä myöskään sitä miten siirtolinja vaikuttaa peltoihin. Tästä syystä ehdotamme arviointityössä tulee ottaa huomioon seuraavia seikkoja:

Mitkä ovat pinta-ala vaikutukset siirtolinjan alle jääville pelloille?

Vaikuttaako peltoalueilla tuleva siirtolinja peltojen maataloustoimintaa?

Voiko siirtolinjalla kasvattaa viljaa?

Voiko siirtolinjalla harjoittaa marjakasvien viljelyä (esim. Marja-aronia ja mustaherukka)?

Vaihdetaanko peltoalueilla maamassoja? Ja jos vaihdetaan niin, mitkä ovat vaikutukset viljavuuteen?

Mitkä ovat siirtolinjan vaikutukset peltojen salaojitukseen?

Rajoitetaanko raskaan työkoneiston liikumismahollisuuksia peltoalueille siirtolinjaputkiston myötä?

Huomioidaanhan arvioinnissa muut maanalaiset vedot maaseudulla kuten laajakaistalinjat, vesijohdot ja sähkölinjat?

Samalla toivomme, että YVA-arvioinnissa annetaan viitettä erilaisten haittakorvauksen suuruudesta.

Mielipide 25

Hanke on ollut jo liian kallis Vaasan Vedelle, koska vuosien 2011-2024 aikana sinne on jo laitettu ainakin 10 miljoonaa euroa. Käytetty siis jo todella paljon rahaa alustaviin tutkimuksiin ja koepumppauksiin. Hanke tulee olemaan liian kallis Vaasan Vedelle, koska vuosien 2025-2036 aikana sinne joudutaan laittamaan ainakin 40 miljoonaa euroa lisää, mahdollisesti jopa yli 60 miljoonaa, jos tulee pahoja yllätyksiä, viivytyksiä tai pahoja ongelmia.

Maa-alueiden lunastus- ja/tai vuokrasopimukset 80 km matkalta aiheuttavat todella suuria investointi- ja/tai käyttökustannuksia, joiden rahallista määrää on mahdotonta vielä arvioida/laskea. Valitus- ja viivästyskustannukset, mahdolliset oikeudenkäyntikulut korkoineen Museovirasto ja eri putkiston rakentamista rajoittavat kaavat (valittajina viranomaiset, yritykset, maa- ja metsätilat, yhdistykset ja yksityiset ihmiset) Aiheuttavat mahd. suuriakin lisäkustannuksia/pitkiä aikatauluviiveitä.

Putkikaivannot ja yhdysvesiputkisto (80 km) Louhinnat, paalutukset, putken tukiarinat, täyttömaamateriaalit, massanvaihdot, tukimuurit 50-80 km:n matkalle. Aiheuttavat siis todella suuria investointikustannuksia. Erilaiset maaperän ja korroosionkestävyyden vaatimukset laitteille sekä asennuksille. Myös suuret pehmeän maaperän massanvaihdot ja ojitukset (esim. sulfaattimaiden neutralointi). Puhutaan siis norm. suuremmista lisäinvestointikustannuksista.

Paineenkorotuspumppaamorakennukset, ainakin alustavasti 10-15 kpl, mahd. enemmänkin. Määrä riippuu linjan reitistä ja sen pituusleikkauksien korkeusmuutoksista. Pumppaamorakennukset, ei missään nimessä maanalaisia kaivopumppausasemia. Pumppaamorakennuksissa työskentely turvallisempaa, helpompaa, mm. raskaiden pumppujen käsittely, pumppujen rinnakais- ja varapumput helpompi järjestely, nostopalkit ja nostimet yksinkertaisemmat järjestää sekä huoltotyöt nopeammat suorittaa. Aiheuttavat siis todella suuri ja kalliita investointikustannuksia.

Pumput ja putkistot sekä muut putkilaitteet, etäyhteydet. Sähköliittymät ja -keskuskukset automaatio- ja hälytyskeskuksineen. Lisäävät huomattavasti myös investointikustannuksia.

Vain pelkkä vedensiirtoputkistokin maksaa paljon

TAULUKKO

Huom! Toteutettuna 2 pienemmällä putkella, esim. 2x250 mm, hinta nousee entisestään.

Toivottavasti kannattavuuslaskelmat esitetään kansalaisille täydellisinä ja julkisina. Varsinkin läpinäkyvinä, niin että ne voi tarkistaa myös kansalainen!

Huoltotien kustannukset

Huoltotie (väh. 40 tn kantavuus) katuvalaistuksineen ja lumen aurauksineen tarvittavien huolto- vika- ja hälytystöiden takia. Huoltotien valaistus helpottaa huoltokaivuutöitä, vähentää ilkivaltaa, voidaan käyttää hämäreäkinohjauksella tai sitten sytytetään pumppaamorakennuksesta pumppaamoväli kerrallaan (tarvittaessa käsin tai etänä). Vaikka huoltotie tehtäisiin vain metsäautotienä, kustannukset kohoavat suuriksi. Metsäautotienkin suunnittelu ja toteutus maksaa paljon n. keskimäärin 15000 €/km 80 km matkalle eli

TAULUKKO

Kaivantotyöt (ilman suuria louhintoja) voivat maksaa esim. n. 400 €/kaivantometri (ilman putkia). Louhintakustannuksia ei voi millään arvioida vielä, mutta niistä tulee tod.näk. Isot (voivat tuplata hinnan jopa 800 €/kaivantometri). Louhinnat hidastavat kuitenkin huomattavasti työn etenemistä.

TAULUKKO

Kunnollinen huoltotie, lyhyet katkot ja hyvä nopeasti tehtävät huoltotoimet kaikissa tilanteissa eli hyvä huollettavuus on kaikkein tärkein asia!

Hanke tulee olemaan liian kallis Vaasan Vedelle, koska vuoden v. 2036 jälkeen sinne joudutaan laittamaan ainakin n. 1-2 miljoonaa euroa vuosittain mm. pumppausenergia-, kunnossapito- ja käyttökustannuksia (kustannusten suuruus riippuu siitä kuinka monta erillistä paineenkorotusrakennusta joudutaan rakentamaan 80 km:n matkalle)

Pitkät automatkat huoltokohteisiin vika- ja korjaustilanteissa. Lisäksi ilkivalta- ja vartiointikustannukset mm. murrot ja graffitit.

Lisäksi: Mikä sitten on VV:n osuus Tukkuvesiyhtiön vuosittaisista käyttökustannuksista? Puhutaanko sadoista tuhansista tai miljoonista.

Alla olevissa kohdissa luetellaan vielä suuria lisäinvestointi- ja/tai käyttökustannuksia aiheuttavia sekä riskejä, joiden rahallista määrää on mahdotonta vielä arvioida/laskea.

Hanke sisältää myös riskitekijöitä ja haittoja, koska pohjaveden laadun pitää säilyä koko 80 km matkalla hyvänä ja lisäksi veden lämpötila pitää pysyä myös riittävän alhaisena koko matkan ajan. (Lämpötilan nousu pilaa pohjaveden laadun)

Putkistossa pitää säilyä riittävä virtaus, että veden vaihtuvuus ja putkiston itsepuhdistuvuus säilyy koko ajan. Seisova vesi on pahin tilanne veden laadulle. Puhdistus- ja desinfiointitoimenpiteet (klooraus) hankala suorittaa isoissa ja pienissä saastumistilanteissa. (Aiheutuu turhia ja pitkiä käyttökatkoksia)

Saostumat putkistoissa vähäisessä kulutuksessa ja seinämien mikrofilmit. Huolto, huuhtelu tai klooraukset aiheuttavat toimintakatkoksia ja vesihukkaa. Kloorauksen jälkeiset huuhteluvesimäärät ovat suuria ja minne ne johdetaan maaston eri kohdissa 80 km:n matkalla aiheuttamatta ympäristölle haittaa/vaaraa.

Huolto- ja toimintavarmuus kriisi- ja sotatilanteissa. Yhdysputken ja pumppausasemien toiminnan katkojen/korjauksien kestoajat. Ylisuuret luohintamäärät aiheuttavat lisäkustannuksia (arvioitua suuremmat). Sulfaattimaiden aiheuttamat arvioitua suuremmat maaperätyöt ja putkimateriaalien lyhemmät tekniset käyttöiät.

Kaivannossa putkilinjan alle tarvittavat (maaperästä johtuvat) kalliit tuki- ja kantavat rakenteet, soistuvien ja savisten maaperien painumien ja elämisen estämiseksi.

Putkikaivantojen tekemisessä tarvittavat erityiset ja kalliit turva- ja tukirakenteet putkikaivannon sortumisen estämiseksi/työsuojelun takia.

Soistuvilla ja savisilla alueilla putkikaivantojen kuivana pitämisestä aiheutuvat riskit ja kustannukset, mm. kaivantojen kuivanapitokustannukset.

Saadaanko hankkeelle riittävä osuus vesihuoltotöiden rakentamisavustusta. Mitään kunnollisia sitovia sopimuksia ei ole tehty, ei tukkuvesiyhtiöstä eikä siirtolinjasta. Lisäksi ei voi olla niin, että Vaasan Vesi vastaa yksin siirtolinjasta (100%) ja rahoittaa myös suurimman osan tukkuvesiyhtiöstä (Vaasa 82% ja Kurikka 18%)

Odotettua suuremmat yhdysvesiputken vesimäärän siirron todelliset pumppauskustannukset.

Hankkeen viivästymisen kustannukset, mm. valitukset ja oikeuskäsittelyt.

Suuret huoltotien rakentamis- ja ylläpitokustannukset.

Riskinä myös muut vaaralliset erityistilanteet, mm. rankkasateet, tulvat, kuivuus, tms.

Huom. Hankkeen suunnitteluhinta on sadoissa tuhansissa euroissa, riippuu täysin valitusta reitistä ja maaperätutkimuksista jne.

Riittääkö Vaasan Veden taloudelliset vuosittaiset varat siirtolinjan ylläpitoon

Lainansaanti ja vakuudet/takuut, korkokustannukset (+ mahd. korkojen nousut)

Todelliset käyttökustannukset

Investoinnin kannattavuus, kannattavuuslaskelmat ja takaisinmaksuaika

Vaasan Veden tulot ja menot esim. Vuosina 2016 - 2023, (2024 ei ole vielä julkaistu)

TAULUKKO

Tuolla melko tasaisella liikevaihdolla sekä vaatimattomalla ylijäämällä ei tätä useiden kymmenien miljoonien investointia rahoiteta. Ainoa vaihtoehto on pitkällä lainarahalla suoritettava rahoitus, isona riskinä siinä on miten korko vaihtelut muuttavat kustannuksia. Nollakorkotaso on kuitenkin mennyttä aikaa. Asiaksmaksuja on jo nostettu reilusti vuosittain eli se tie on lähes kuljettu loppuun.

Mitä korkeammat m3-hinnat, sitä vähemmän ihmiset kuluttavat vettä. Oravanpyörä on valmis! Kulutukset laskee, hinnat nousee taas!

TAULUKKO

Vaasalaisena veronmaksajana en voi mitenkään pitää hanketta taloudellisesti kannattavana enkä järkevänä toteuttaa!

Perustelu. Yhdysvesijohdossa käytetään liikaa vaasalaisten vesihuoltovaroja/verovaroja. Samalla kasvaa Vaasan Veden oman toiminta-alueensa jo suuri saneerausvelka (reilusti nyt yli 50 vuotta) lisääntyy useilla kymmenillä vuosilla.

Esimerkiksi

UUTISJUTTU

Esimerkiksi vähän pienempi, mutta vastaava hanke vertailuhinnaksi

UUTISJUTTU JA LASKELMA

Tulevaisuus

Tässä käytetyt kustannuslaskentahinnat ovat nykyhintoja. Eli hinnat ovat todennäköisesti ainakin 15-20% suuremmat tulevaisuudessa. Terveisin, todella huolestunut virkamiesten vastuuttomasta toisten rahojen käytöstä, kannattavuuslaskelmia odottava tunnollinen veronmaksaja ja säästäväinen vedenkuluttaja!

Ps. Lausunta-/kommenttiaika aivan liian lyhyt, koska tietojen etsimiseen menee paljon aikaa!

Mielipide 26

Ehdotus vedenottohankkeen siirtolinjaan

Ehdotan siirtolinjan reittiin muutosta siten, että se kulkisi Kurikan Selkätieltä Jurvantietä (689) pitkin Jurvaan ja siitä 685-tietä pitkin Porintielle (E8). Porintien varressa edettäisiin Vaasaan saakka (kuva 1). Tai 685-tieltä poiketaan Laihiantielle (687) ja siitä Laihiaan, yhdistyen jo suunnitellulle reitille (kuva 2).

KARTTA

Ehdotukselleni perusteita seuraavasti:

- Suomeen tullaan lähivuosina rakentamaan kansallista vetyverkkoa, jonka reitti todennäköisesti tulee kulkemaan E8-tien (Porintie) varressa (kuva 3.). Gasgrid toteuttaa vedyn infrastruktuurin. Ehdottamillani reiteillä olisi mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti vesi- ja vetyputken yhteisrakentamista, jos se on mahdollista.
- Yhteisrakentamisessa voitaisiin myös rakentaa vedyn siirtoputki Niinistöön. Niinistö on otollinen paikka vetylaitokselle, koska siellä on runsaasti tuulivoimaa (57 tuulivoimalaa) ja myös runsaat vesivarannot (vedyntuotanto elektrolyyysillä).

KARTTA

Kansallinen vetyverkko suunnitellaan yhteistyössä alueiden ja teollisuuden kanssa

Alueet ja teolliset toimijat osallistetaan kansallisen vetyverkon suunnittelutyöhön tiiviisti. Gasgrid hyödyntää jatkossa aluekehitysmallia, jonka keskiössä ovat alueelliset toimijat, alueelliset tarpeet ja alueellisten vahvuuksien hyödyntäminen.

Aluekehitysmalli mahdollistaa alueellisten tarpeiden ja vahvuuksien huomioimisen, vetyverkon samanaikaisen kehittymisen eri puolilla maata, sidosryhmien aktiivisen vaikutusmahdollisuuden alueellisen vetytalouden kehitykseen, ja sillä voidaan saavuttaa myös tarkoitukseen sopivin sekä kustannustehokkain liittynän kullakin alueella.

Lähde: ...

Mielipide 27

Olen todella huolissani tästä hankkeesta koskien alueen maatalouteen liittyen mitä tämä vaikuttaa ... Tämä hanke ei saa vaikuttaa mitenkään nykyisiin pohjavesi rajoituksiin eikä muutenkaan haitata kyseistä elinkeinoa. Maaseutu on jo tällä hetkellä todella suurissa vaikeuksissa kustannuksien kanssa ja jos tämä vaikuttaa nykyisiin tuotanto tapoihin niin olemme pian kaikki maanviljelijät TE- toimiston oven takana. Kukaan ei ole minulle kertonut todellisesti mitä tämä vaikuttaa maaperään ja sen painumiseen, tämä huolettaa itseäni suuresti koska omistamani talo on rakennettu hirsipedin päälle, joka ei saa missään nimessä saa päästä kuivumaan ja jos näin tulee käymään niin kuka ottaa vastuun kyseisestä vahingosta? Onko se Kurikan vesi Oy?. ... mitataan tällä hetkellä mihin painuuko kyseinen rakennus vai ei. Piirros jossa runkolinja on linjattu, niin menee ... ja voin todeta että pellot ovat monta vuotta viljelykelvottomia näistä kohdista, koska maaperä kaivetaan auki niin kuuluuko meidän maanviljelijöiden olla tässä asiassa maksuhenkilöitä.

... Vesi loppui ... kaivosta vaikka minulle vannottiin ettei näin tule käymään. ... kaivettiin kaupungin vesi josta maksan tällä hetkellä vesimaksun. Tämä on mielestäni todella kohtuutonta ja epäoikeuden mukaista, minulta viedään vesi ja sitten rahastetaan kyseisellä asialla.

Itse allekirjoittanut olen vastaan tätä kyseistä hanketta jossa tästä viedään vesi Vaasaan haitaten maatalotta sekä tavallisten ihmisten elämään

Mielipide 28

Laihialaisena maanomistajana Toivon että vältätte hankkeessa kaikin mahdollisin keinoin peltoalueilta kaivuuta, etenkin peltojen poikki tapahtuvaa kaivuuta. Otattehan huomioon pelloilla ja peltojen lähistöllä kaivettaessa ainakin nämä asiat:

1. Satomenetykset ja tiivistymähaitat: Jos kaivetaan sulanmaan aikaan aiheutuu kaivamisesta haittaa kyseisen vuoden viljelyyn ja tiivistymien ja maalajitteiden sekoittumisen muodossa monelle vuodelle. Tästä johtuen viljelijät tulevat hakemaan korvauksia hankkeelta. Kaivuutyöt pelloilla kannattaa hoitaa lähtökohtaisesti kohmeisen maan aikaan.
2. Kaivetun ja sekoittuneen maan kalkitus ja mahdollisesti tarvittava uusi ruokamultakerros kuuluvat hankkeen piikkiin
3. Mikäli pellon pinta ei tule tasaiseksi hankkeen jäljiltä, tulevat viljelijät laskuttamaan pellon ylimääräisen muokkauksen ja muotoilun kulut hankkeelta

4. Katkottujen salaojien perusteellinen korjaus sisältäen salaojahiekan. Huomioitava myös edelleen yleisten tiilisalaojien hankalampi korjaaminen verrattuna muoviputkisiin. Salaojaputkikoon sisämitta ei saa näissä tapauksissa muuttua merkittävästi, koska muuten salaojien huuhtelu hankaloituu.
5. Kaivuutyöstä ja työmaaliikenteestä aiheutuvat teiden, avo-ojien ja liittymien kunnostus tulee kuulua hankkeelle
6. Maa- ja peltokivien ampuminen ja kivien poiskuljetus kuuluu hankkeen piikkiin.
7. Puiden kaadot sovittava maanomistajakohtaisesti ja huolehdittava paras mahdollinen myyntitulo.

Mielipide 29

Laihialaisena maanomistajana kummastelen hanketta.

1. 41 km suunnitellusta putkesta kulkee Laihian kunnan alueella. Se on pisin matka hankealueen kunnista. Mehän ei hyödytä putkesta aineellisesti mitenkään. Joten kysymys kuuluu, että minkä suuruista korvausta/ vuokraa Kurikkalaiset ja Vaasalaiset meinaavat maksaa Laihialaisille; kunnalle ja maanomistajille veden kauttakulkuoikeudesta ja putken aiheuttamista taloudellisista haitoista ja putken suojelusta?
2. YVA- ohjelmassa mainitaan kohdassa 6.6 "Siirtolinjojen kohdalla pidetään raivaamalla avoimena noin 10 metrin levyinen alue. " ja sivulla 91/97 "Siirtolinjan pitäminen puuttomana voi heikentää sadevesien imeytymistä maaperään ja edistää pintavaluntaa. Tulvavesi voi aiheuttaa rakenteiden romahdusta, maaperän eroosiota sekä pin-tojen kulumista."
3. Mihin perustuu 10 metriä leveä puuton alue putken päällä? Kuka huolehtii raivauksesta? Minkä suuruista vuosittaista ansionmenetykskorvausta / vuokraa maksatte putken päällä olevasta 10 metriä leveästä vyöhykkeestä?
4. Miksi putki ei kulje koko matkaa 3 tien vierustassa valtatie ja mahdollisen kevyenliikenteen väylän välissä?
5. Miksi Laihian pohjoispuolelle on suunniteltu vaihtoehtoiset reitit, mutta keskustan kohdalle ja eteläpuolelle ei ole?
6. Vaadin hankkeen palautteelle lisääaikaa, on väärin, että palauteaika on vain 2 viikkoa
7. Lisäksi vaadin, että toimitatte hankkeen tämänhetkiset suunnitelmat kaikille maanomistajille henkilökohtaisesti ennen "palauteajan" päättymistä.

Mielipide 30

Laihian keskustan ohitus on mietittävä lähtökohtaisesti kokonaan uudestaan järkevämmiin, mutta mikäli keskusta silti ohitetaan itäpuolelta ei putkilinja saa kulkea nykyisten karttojen osoittamalla reitillä keskeltä peltoja alueella Nykyinen linjausvaihtoehto aiheuttaisi kymmenien ja kymmenien peltosalaojien katkeamisen, peltojen lyhyt ja pitkäaikaiset viljelyhaitat ja niistä hankkeelle aiheutuvat suuret korvausvaatimukset. Lisäksi kaivaukset pellolla aiheuttavat merkittävää eroosiota ja pintavaluntoja läheisiin uomiin ja sitä kautta Laihian jokeen. Putkilinjan pitäisi ehdottomasti kulkea mahdollisimman pitkän matkan 3-tien ja kevyenliikenteenväylän välisessä ojassa. Tässä tapauksessa putki pitäisi kuljettaa 3 tien varressa peräläntien risteykseen asti, ja sen jälkeen se tulisi kaivaa Peräläntiehen ja samalla uusia, levittää ja asfaltoida koko tie hankkeen piikkiin vastaamaan sen nykyistä liikennemäärää. Liitteenä kuvat miten putki tässä kohtaa pitäisi siirtää pois Suomen arvokkaimmilta pelloilta 3-tien varteen Peräläntielle asti.

Mielipide 31

Laihialaisena maanomistajana huomautan hankkeen putkilinjan merkittävistä ympäristöhaitoista:

1. putkilinjalle vaadittu 10 metriä leveä puuton alue aiheuttaa metsäalueilla pienentynyttä hiilensidontaa menetetyn puun kasvun myötä. Haittaa luonnon monimuotoisuutta. Lisää metsämaiden eroosiota
2. Peltomailla putkilinja aiheuttaa pienentynyttä hiilensidontaa eli sadontuottoa useille vuosille. Työmaavuosina sato menetetään kokonaan ja tulevana vuosina syvästi ja leveältä kaivettu kaivanto aiheuttaa täytettynä pysyvää sadonenetystä maalajien sekaantumisen, maan löyhtymisen ja liiallisen kuivumisen takia. Vaihtoehtoisesti mikäli putkilinjan täyttömaa on savista ja liian märkää, aiheutuu siitä liiallista märkyyttä.
3. Kaikilla alueilla putkilinjan täyttöhiekka ja löyhtynyt täyttömaa aiheuttaa pysyvästi lisää eroosiota, humus- ja ravinnepäästöjä vesistöihin, esimerkiksi valtaojien kautta Laihianjokeen ja sieltä itämereen. Maan kaivaminen ja kääntäminen aiheuttaa kaikilla maa-alueilla merkittävästi lisääntyvät hiililidioksidipäästöt (vertaa maankäytön muutokseen tai peltojen kyntö vs. pysyvästi kasvipeitteinen viljely)

Näitä haittoja voidaan minimoida vain viemällä putkilinja kokonaan olemassa olevan infran alla/ vieressä, eli käytännössä teiden varsilla ja isojen sähkölinjojen vieressä.

Mielipide 32

15.1.25 - 13.2.25 on arviointiohjelman ja kuulutuksen nähtävilläpito. 6.2.25 oli asiasta informaatiotilaisuus Kurikassa, jossa paikalla olleena asiaa selitettiin tarkemmin ja esillä oli myös tarkempia karttoja. Kurikan kaupungin sähköisessä tiedotuksessa oli pienempiä ja epäselvempiä karttoja alustavasta johtoreitistä. Kommentoin tiedotustilaisuuden ja kommenttien jätön välistä liian lyhyttä aikaa ja sähköisessä tiedotuksessa olleita epäselviä alustavan johtoreitin tietoja. Vain 7 vrk on liian lyhyt aika näin isossa ja laajassa projektissa jättää kommentteja.

Vain paikalle informaatiotilaisuuteen tulleen näki selvemmat kartat, koska Kurikan kaupungin sähköisessä tiedotuksessa alustava johtoreitti oli hyvin epäselvä. Lisäksi alustavan johtoreitin kartoissa oli hämmentävä seikka, eli hyväksytyn maakuntakaavan 2050 kuvan päälle lisätty johtoreitti. Se hämmentää kansalaisia, siis tiedetään, että hyväksytyssä maakuntakaava 2050:ssä johtoreittiä ei ole !

Lisäksi kommentoin YVA:lle suunniteltua liian lyhyttä varattua aikaa. Yksi tämän vuoden kesäkausi ei riitä kaikkien luonto- ja ympäristö-ym.selvityksien tekemiseen, koska alustava johtoreitti on n. 80 km pitkä. YVA:lle on varattava pidempi aika, lausunnonantajatahojahan on runsaasti. Nämä kaikki asiat huomioon ottaen kantani on, että koko projekti tällä hetkellä keskeytetään ja lisätutkimuksille varataan pidempi aika.

LIITE

Mielipide 33

Mielipiteeni: Alustava veden siirtolinja välillä Kurikka - Vaasa on kokonaan poistettava suunnitelmissa haja-asutusalueiden kylistä, kyläteitten varsilta ja ihmisten asuintonteilta, myös omalta asuintontiltani, siis pihapiiristäni. Perusteena kotirauha, asumisen rauha, terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset, perinnemaisemat historialliset pihapiirit.

Lisäksi kylien vakinaisten ja lomakäytössä olevien asuinpaikkojen liepeillä ja tonteilla on runsaasti erilaisia luonto- sekä muinaismuistolain kohteita, Purohelmi-kohteita, joita ei voi hävittää. Ne tarkentuvat YVA-selvityksen edetessä ja siihen on varattava riittävästi aikaa, ei riitä tämän vuoden 2025 kesäaika, jolloin maastotutkimukset ilmeisesti tehdään, tarvitaan ainakin 2 vuotta lisää aikaa arvioinnille. Muita vartenotettavia seikkoja olen jo edellisessä sähköpostissani tänään 12.2.25 selvittänyt.

Mielipide 34

Suunnittelussa olevan vedensiirtohankkeen Kurikka-Vaasa yhteydessä on nyt edellytettävä Vaasan kaupungilta kaksiputkijärjestelmän luomista veden käytölle. Maailman puhtainta syväpohjavettä saisi käyttää vain juomavedeksi kotitalouskäyttöön. Pakkolunastumenettely pohjautuu siihen, että ihmisten on saatava puhdasta juomavettä. Syväpohjavettä ei tule käyttää esimerkiksi WC:n huuhteluun, autojen ja katujen pesuun eikä nurmikoitten ja golfkenttien kasteluun, tms. Kyrönjoen vesi jääköön edellä mainittuun muuhun käyttöön. Siirrettävän syväpohjaveden määrän on perustuttava edellä mainittuihin seikkoihin.

Lisäksi suuri ja merkittävä seikka syväpohjaveden pumppaamisen suhteen ovat epäselvät ja vielä paremmin tutkimattomat vaikutukset pumppausalueella maaperän mahdolliseen painumiseen ja liikkeisiin. Aiottu pumpattava vesimäärä vuodessa olisi 7 300 000 kuutiometriä ! Sellaisen määrän maaperävaikutukset ovat tuntemattomat ! Lisäksi veden liikkeet syvällä maaperässä ovat kahdensuuntaiset, alaspäin virtaus omalla painolla ja ylöspäin pumpattuna nopealla imulla. Ensisijaisesti tämä massiivinen projekti on keskeytettävä, kunnes tiedetään Vaasan kaupungin asukkailleen tarvittava veden määrä.

Mielipide 35

Koskien Kurikan syväpohjavesihankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa, muutama kommentti / huomio alla: Huomiona kuvan 5-5 ilmoitettu alustava putkilinjaus kulkee taajama-alueella rakennetulla alueella vaikka vieressä Peräläntien itä-puoli peltomaata. Olettaisin, että kyseinen putkilinjaus viedään asutulla alueella jo olemassa olevan infran sekä asuinrakennusten osalta riittävän etäällä.

Onko mahdollinen putkilinjauksen / putkiston vesivirtaaman sekä huollon aiheuttamasta melusta tehty selvitystä putkilinjauksen lähimpiin asuttuihin taloihin? Tai tuleeko selvitys sisältämään tällaiset? Tutkitaanko putkiston vesivirtauksesta maaston läpi johtuva mahdollinen värinä/melun siirtyminen rakennuksiin perustusten kautta selvittää tutkimuksissa? Tai otetaanko tällainen huomioon selvityksessä?

KARTTA

Mielipide 36

Kurikan kampuksella järjestetyssä yleisötilaisuudessa (6.2.2025) esiteltiin reittivaihtoehdot vesijohdolle. Mielestäni vaihtoehto A2 (Paulaharju itä) ei ole toteutuskelpoinen vaihtoehto. Tähän linjavaihtoehtoon laitettiin jo yleisötilaisuudessa ruksit päälle. Omistan ..., ja seutu on siten hyvin tuttu. Omistamani peltokiinteistön salaojat katkeaisivat todella pahoin ko. linjauksella.

Alueen maaperä on erittäin haastavaa viljelykäytössäkin, koska pintamaan alla on liehusavi ja alueella on lähteitä. Ja kolmantena asiana ylläpito. Peltoaukealle on hankala päästä, jos/kun tarvetta tulee mahdollisissa vikatilanteissa. Tälle peltoaukealle ei voi mennä millä tahansa koneella, joka johtuu ko.

alueen heikosti kantavasta maalajista. Mielestäni putkilinja pitää mennä mahdollisimman paljon isojen teiden varsilla, että ko. putkilinjan rakennustyöt ja ylläpito onnistuvat sujuvasti.

Mielipide 37

.... Vastustan vesiputken linjausvaihtoehtoa A1 Paulaharju länsi koska se aiheuttaa paljon haittaa jo olemassa oleville sähkökaapeli ja valokuitukaapeli , puhdasvesiputkille joita menee pituussuuntaisesti ja poikittaissuuntaisesti monta ja jätevesiputkisto tiensuuntaisesti ja poikittain kiinteistöihin ja jätevesipumppaamo joka sijaitsee selkätien ja suuren avo-ojan (luoman) välissä ja jossa kulkee jo nyt erittäin ahtaasti monet kaapelit ja vesiputket . A2 Paulaharju Itä olisi paljon parempi vaihtoehto joka on suurempi ja lyhempi ja on vähemmän putki ja kaapeli esteitä.

Tällä alueella on jo nyt kuuden talouden vedenottamo joka on lähellä kurikan kaupungin autionkorven vedenottamoa ja on toiminut 1960 luvulta lähtien ja tässä on pelkona vedenottamon kuivuminen jos nämä suuret vaasan hankkeet toteutuu. Tässä linjausvaihtoehto A1 Paulaharju läntinen kieltävässä lausunnossa on mukana kaikki tämän kylän asukkaat erityisesti me kuusi taloutta joiden vedensaanti joutuu vaarannetuksi.

Mielipide 38

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman ollessa nähtävillä kansalaiset voivat esittää näkemyksensä hankkeen vaikutusten selvitystarpeesta ja siitä, ovatko YVA-ohjelmassa esitetyt suunnitelmat riittäviä. Puheena olevasta arviointiohjelmasta on ollut avoin tiedotustilaisuus Kurikassa 6.2.2025. Laihian kunnassa ei tiedotustilaisuutta asiasta ole järjestetty.

Arviointiohjelmassa todettua

Arviointiohjelmassa todetaan, että siirtolinjalla ei ole erikseen määriteltyä hankealuetta, vaan vaikutuksia tarkastellaan noin 50–100 metrin vyöhykkeellä siirtolinjasta. Siirtolinjan paikallisimmat vaikutukset kohdistuvat maa- ja kallioperään. Pinta- ja pohjavesivaikutuksia voi esiintyä muutamien kymmenien metrien etäisyydellä. Siirtolinjan likimääräinen kulku on esitetty suunnitelmassa.

Arviointiohjelmassa on esitetty alustavalle siirtolinjan linjaukselle myös vaihtoehtoisia reittejä. Siirtolinjan alustavaan linjaukseen sisältyvien vaihtoehtojen osalta on todettu mm. että vaihtoehto C2 noudattelee voimajohdon maastokäytävää ja muuta infraa. Arviointiohjelman mukaan siirtolinjan sijoittamisessa pyritään välttämään haittaa maanomistajille. Linjausten tämänhetkisessä suunnittelussa on arviointiohjelman mukaan pyritty välttämään haitat maanomistajille ja ympäristölle.

Alustavassa linjauksessa siirtolinja ohittaa Laihian asemakaavoitetun alueen itäpuolelta. Siirtolinjan rakentamisessa työalueen leveys suurilla runkojohdoilla on 10–12 metriä. Rakentamisen yhteydessä arviointiohjelman mukaan pyritään käyttämään olemassa olevaa infrastruktuuria. Työalueelta poistetaan puusto. Putkilinjan alueelle rakentaminen tai puuston istuttaminen ei ole sallittua. Paikoin voidaan tarvita massanvaihtoja sopivan maa-aineksen saamiseksi, tai kallion louhimista tarvittavaan syvyyteen pääsemiseksi.

Olemassa olevan voimalinjan maastokäytävän hyödyntäminen

Karttapohjan perusteella selkein ja lyhin reitti siirtolinjalle on Laihian asemakaavoitetun alueen länsipuolelta. Mikäli siirtolinjan sijoitus Laihian asemakaavoitetun alueen kohdalla säilyy itäpuolella, tulisi siirtolinjan sijoituksessa ottaa huomioon mahdollisuus hyödyntää tehokkaammin ja alustavaa C2 linjausta pidemmällä matkalla olemassa olevaa voimajohdon maastokäytävää.

Vaikutukset olemassa olevalle rakennuskannalle

Arviointiohjelman mukaan siirtolinjan vaikutuksia tarkastellaan noin 50–100 metrin vyöhykkeellä siirtolinjasta. Nyt arviointiohjelmassa esitetyssä alustavassa linjauksessa siirtolinja on Laihian asemakaavan itäpuolisessa ohituksessa sijoitettu useassa kohdassa edellä mainittua 50 – 100 metriä lähemmäs olemassa olevaa asutusta. Alueen maaperä on savipohjaista ja hyvin pehmeää. Siirtolinjan sijoittaminen ja siihen liittyvät suuret kaivuutyöt olemassa olevan asutuksen välittömässä läheisyydessä eivät ole tarkoituksenmukaisia eivätkä kustannustehokkaita. Maaperän laadusta johtuen vaikutukset olemassa olevalle rakennuskannalle voivat ilmetä vasta pidemmällä aikavälillä. Arviointiohjelmassa ei ole tuotu esille siirtolinjan ympäristövaikutuksia rakennettujen alueiden olemassa olevien kuivatusjärjestelyjen ja olemassa olevan ojituksen osalta.

Vaikutukset rakentamattomille alueille

Siirtolinja on alustavassa suunnitelmassa Vedenojalla sijoitettu rautatien eteläpuolella kulkemaan läpi erillisiksi tonteiksi lohkotun maa-alueen. Putkilinjan leveys ja arviointiohjelmassa mainitut alueeseen liittyvät rajoitukset sekä istutuksille että rakentamiselle rajoittavat ja toteutuessaan käytännössä rasitteina estävät Vedenojantien ja rautatien väliin jäävien tonttien käyttämisen rakennuspaikkana.

Yhteenvedo mielipiteistä

Mikäli siirtolinjan sijoitus Laihian asemakaavoitetun alueen kohdalla säilyy itäpuolella, katson, että arviointiohjelman perustuvassa jatkotyöskentelyssä tulisi Vedenojan alueella selvittää Peräläntietä noudattelevan linjauksen suuntaaminen Peräläntieltä itään niin että siirtolinja sijoitetaan olemassa olevalle Laihian kunnan ja Vaasan kaupungin alueella kulkevalle voimajohdon maastokäytävälle jo rautatien ja valtatie (Jyväskylätie) eteläpuolella. Tällä muutoksella haitat rakennetulle ympäristölle, maanomistukselle ja suunnitellulle maankäytölle pystytään minimoimaan ja mahdollisesti jopa ehkäisemään

Mielipide 39

Vastustan Laihian läpi kulkevaa vesiputkea ympäristöhaittojen ja maisemahaitan takia!

Mielipide 40

Näyttää siltä, että suunnitelma menee ... omistamamme tontin yli. Tontilla on käytössämme olevia ... niittyä. En mistään löydä tarkkaa karttaa suunnitelmasta, jotta näkisin miten läheltä linja menee vai meneekö tontin läpi. Niinhän ei tietenkään voi tapahtua. ...

Mielipide 41

1. Jos vesijohtoa vedetään Laihian pohjoisosissa voimalinjakäytävää seuraillen, on johto sijoitettava jo nykyisin paljaana olevalle johtoaukealle. Uutta aukeaa ei saa hakata. Se olisi kohtuuton rangaistus maanomistajille, joiden palstojen halki on jo vedetty kaksi voimalinjaa.
2. Miksi vesijohtolinjan päällä ei saa kasvaa puita? Poronkangas-Laihia -linjan päällä kasvaa täysi metsä, enkä ole kuullut sen aiheuttavan ongelmia.
3. Parasta olisi, että linjaa ei tehtäisi lainkaan. Metsää poistuu iso pinta-ala, peltojen salaojat vaurioituvat ja ravinnetasapaino häiriintyy. Moni pihapiiri kärsii. Isoin arvaamaton ongelma on tietenkin vaikutukset Kurikan ekosysteemiin jos ja kun pohjaveden pinta laskee.

Mielipide 42

Luin juuri tuosta syväpohjavesi hankkeesta kuurikasta vaasaan. Kyllä ei tule kuuloonkaan että täällä vuosikymmenten saatossa kovallatyöllä on saatu pellot kivettömiksi ja ravinnetasapaino hyväksi, että niitä nyt ruvettaisiin kaivamaan ja katkomaan salaojat, lisäksi alustava suunnitelma menisi asunaluiden läpi, joku järki ja roti näis asiois pitää olla, vaasalaiset ei oo tähänkään asti tarvinnu kantovettä niin miksi nyt kurikasta asti pitäisi saada?

Mielipide 43

Me Kampin Vesiosuuskunnan osakkaat joidenka vesipumppaamo sijaitsee 150 m päässä kaupungin Autionkorven pumppaamosta toivomme ettei Vaasan siirtolinja tulisi Selkätien, Kampinluoman väliin sillä siinä menee meidän vesijohtomme Kampinkylän siirtoviemäri, Luomaankylän siirtoviemäri. Jurvan-Kurikan siirtoviemäri Carunan voimansiirto, Sunetin valokuitu Osalla tässä linjalla puutarhaa, maisemakulttoo Selkätie alitettava 2 kertaan Kampin luoma samoin.

Meidän mielestä Vaihto A2 Paulaharju itä on parempi, suodi, lyhempi vaihtoehto meidän tonteilla, on putkea, johtoa riittäviin